1902. HARMINCZHATODIK ÉVFOLYAM. 95. SZÁM. BUDAPEST, HÉTFŐ, ÁPRILIS 7.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 788.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . 40 kor. | Egy negyedévre 10 kor.
Egy fél évre . . 20 kor. | Egy hóra 3 kor. 60 fil.
Külföldre: 3 hóra Németországba 13 k. 40 fil. Francziа-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Romania- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 18 k. 40 fil.
Egy szám ára 12 fil.

EGYETÉRTÉS

EÖTVÖS KÁROLY
felelős szerkesztő.

FENYŐ SÁNDOR
társszerkesztő.

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 706.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Párisban főügynökségünk: John F. Jones & Cie. 31 bis. Faub. Montmartre.
Londonban főügynökségünk: Teleki József 11. Bloomsbury Square.
Frankfurtban a/M.: Németországi kizárólagos vezérképviselőségünk Daube G. L. és Társa, valamint összes fiókjai.
Bécsben: Danneberg I., I. Kumpfgasse Nr. 7. Dukes M. utódai, I., Wollzeile Nr. 6—8. Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10. Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2. Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2. Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Zürichben: Orell, Füssli & Co.
és valamennyi hirdetési iroda.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérczikk: Angolok kegyetlenkedése Dél-Afrikában.
Kossuth Lajos mauzoleuma.
Lakoma Széll tiszteletére.
Az ujságiró-egyesület közgyülése.
A spanyol banktörvény.
Zavarok a Balkánon.
Az alagi lóversenyek eredménye.

Angolok kegyetlenkedése Dél-Afrikában.

(—a.) Mélységes undor tölti el lelkünket, felháborodik tőle egész valónk, a mikor ezen az előkelő helyen vagyunk kénytelenek az utóbbi napok hireiből kifolyólag az angoloknak Dél-Afrikában elkövetett kegyetlenkedéseivel foglalkozni. És nem az elfogultság, vagy a részrehajló rokonszenv szólaltatja meg bennünk a lesujtó kritika hangját, hanem a puszta, való tényeknek konstatálásából meritjük itéletünknek megdönthetlen érveit, a melyek a demokráczia s a czivilizáczió évszázadokon át volt zászlóvivő nemzetét, az angolt szégyennel, gyalázattal bélyegezik meg hosszu időkre.

Sohasem állitottuk azt, hogy a harcz és háboru nemesitenék az erkölcsöket. Természetesnek ismerjük el a történeti tapasztalatok nyomán, hogy bár a vallás, haza, családi tüzhely, vagy a verejtékkel szerzett anyagi előny védelmének kényszere adja is kezünkbe az élesre fent kardot, az eredmény mindig ugyanaz marad: emberhalál, pusztulás, nyomor, a melyek kitörülhetlen, mély nyomokat hagynak hátra a nemzetek történetében.

Szép a harczi erény. Lelkesitő példaként lebeghet az élő nemzedék szemei előtt, ha az önvédelem, a végszükség órája közelg. De undok és az elmaradhatlan bünhődés magvát magában hordozó közönséges gyilkossággá fajul, hogy ha önző érdek és előnyhajhászat lobbantja lángra a harczok istenének rémes fáklyáját.

Ime: lenn Dél-Afrikában harmadik éve vivja élet-halálharczát a maroknyi búr nép. Csodálatot keltő bátorsággal, szivóssággal védi megtámadott hazáját, becsületes munkával szerzett vagyonát. Ezer meg ezer búr polgárkatona vére áztatja a végtelen veldteket, a kopjeláncolatok hasadékait, ezer meg ezer búr anya s egy jövendő búr nemzedék pusztult el betegségben, éhen és nyomorultan az angolok által ördögiesen számitott tervszerüséggel létesitett konczentrácziós táborokban. Kevés az, a mit az angolok által a modern hadviselés örök szégyenére elkövetett barbarizmusról a világ tud, de borzadályt kelt az a jogos gyanu, a melyet néhány hir keltett mindenfelé, a mely hirek közül különösen a legutóbbi kegyetlenkedésről érkezettek inditottak czikkünk megirására.

Mi is történt Dél-Afrikában?

Barbertsa és Pietersburg között búrok utaztak egy szekeren a legközelebbi angol helyőrséghez, hogy megadják magukat. Fegyverük nem volt, nehányan sebesülten feküdtek a szekérben. Hancock, Pictou, Morant és Witton angol hadnagyok egy csapat élén elérték a búrokat. Hancock hadnagy megparancsolta a búroknak, hogy szálljanak le szekerükről. Ez megtörtént és Hancock közre fogatta őket, sirt ásatott velük és annak a gyanunak alapján, hogy Hunt angol hadnagyot ezek ölték meg, rövid haditanács után agyonlövette a védtelen búrokat. A gyalázatosságot megtudta Hesse, német missziónárius, a ki egy közeli farmban lakott. Nehogy tehát élő koronatanuja akadjon az utszéli gyilkosságnak, Hancock hadnagy személyesen bement a farmba, a hol Hesse missziónáriusnak, a ki ép egy szerecsen gyermeket oktatott, jónapot kivánva, a missziónáriust hirtelen közvetlen közelből agyonlőtte s ugyanakkor rálőtt a szerecsen gyermekre is. Ez azonban a kapott sebével elmenekült, hirt adott a gyilkosságról törzse főnökének, ez tovább adta a hirt a legközelebbi német telepeseknek, a kik Kitchenernél bepanaszolták a gyilkos hadnagyot és társait. Kitchener nem térhetett ki a közvélemény felháborodása elől és Hancock és Morant hadnagyokat a haditörvényszék itélete alapján agyonlövette.

Tehát erről az esetről tud ma a világ hivatalos jelentések alapján, a melyeket az angol hadügyminiszterium adott ki. De mindenesetre nem hivatalos angol forrásból, azonban eléggé szavahihető helyekről szerzett értesülések nyomán nem egyszer közöltük, hogy az embervadászat izgalmaiban örömüket találó angol tisztek elfogott búrokat ama hazug állitás alapján, hogy a foglyok engedetlenkedtek és megtámadták őket, maguk között, csakis tiszttársaik jelenlétében lelőtték, akár csak a vérengző állatokat. Nem szórványos esetekről szól tehát a délafrikai harcz krónikája, hanem következetes, utonálló gyilkosságokról, a melyeket az angol tisztek és a minden jobb érzésből kivetkőzött, fegyelmezetlen angol söpredék katonaság, a „King soldier"-jei az angol-szász nemzet nagyobb dicsőségére nap-nap elkövettek és elkövetnek.

Megtermette gyümölcsét a pénzkirályok által inszczenált délafrikai háboru. Nem az önvédelem, nem a végszükség kényszere inditotta az angolokat a hadviselésre, hanem a föld- és aranyéhség és a gyémántmezők kincseinek varázsa. Rabló s irtó háboru ez, a melyet az angolok viselnek. Kitchener heti jelentései már régóta ugy szólanak, akár a marha- és sertésvásári jelentések: megölték ennyi búrt, elfogtak ennyit, meg annyit. Ez akar tehát az angolok dicső háboruja lenni? Ez a harczmodor lebegjen az angol ifju nemzedék szemei előtt? Ezekből a vérvirágokból fonja meg homloka köré dicsősége koszoruját az angol nemzet? Lehetetlen.

Chamberlain és csatlósainak gonosz munkája végéhez közeledik. A közvélemény felháborodását politikai szólásformákkal, valótlan hirek világgá kürtölésével nem lehet sokáig elnémitani; nincsen tehát messze a vég kezdete, a mikor az afgáni, szudáni s korábbi délafrikai harczokban nevelkedett angol hadsereg dicsősége semmivé válik. Rhodes Cecil temetésével egyidejüleg körülbelől eltemetik az angol fegyverek dicsőségét is.

Békés farmerek, búr anyák és kisdedek vére tapad az ujonnan restaurált angol koronához. Edward királynak tisztára kell mosni azt a koronát, a melyet ünnepélyesen fejére akar tenni.

Budapest, április 7.

A képviselőház mai és valószinüleg holnapi ülését is a konverzióról szóló törvényjavaslat tárgyalása fogja betölteni. A törvényjavaslat elintézése után a képviselőház a kereskedelmi tárcza költségvetésének részletes tárgyalását fogja folytatni; azt hiszik, hogy ez szerdán befejeződik. A pénzügyminiszter előreláthatólag már a legközelebbi ülések egyikén be fogja terjeszteni az uj indemnitásról szóló törvényjavaslatot.

A választói névjegyzék összeirása. A budapesti képviselőválasztói jogosultságu polgárok összeirását most fejezték be az egyes kerületi elöljáróságok, s már be is küldték a névjegyzék összeirására kiküldött bizottsághoz, mely 9-én ülést tart. Az ülés után felterjesztik a névjegyzéket a belügyminiszterhez, s valószinüleg április 20-án teszik közszemlére, hogy a választóközönség reklamálhasson. A névjegyzék 15 napig lesz közzétéve.

Széchényi basa — szaloniki-i váli. Szalonikiből jelentik a Kel. Ért.-nek: Az Albániában ujabban ismét kitört nagyobb forrongások arra inditották a portát, hogy a zavargások által legjobban érintett három kerületben uj kormányzókat nevezzen ki, mert a régiek gyengéknek bizonyultak a forrongás elnyomására. A kinevezett uj kormányzók (válik) között *Széchényi* Hasan basa nevével is találkozunk, kit a porta a három kerület közül is a legfontosabbra, a szaloniki-i vilajet élére állitott. *Széchényi* Hasan basa (Ödön gróf) a szultán legbizalmasabb emberei közzé tartozik és eddig is nagy méltóságot töltött be Konstantinápolyban, hol tudvalevőleg tábornoki ranggal tüzoltó főparancsnok volt. A budapesti tüzoltóság mintájára ő szervezte Konstantinápolyban o katonai tüzoltóezredet.

Az abrudbányai mandátum. Mint a Pol. Ért.-nek Abrudbányáról táviratozzák, a választópolgárok tegnapi értekezletükön *Rosenberg* Gyulát jelölték.

Az albánok zavargása. A trieszti „Piccolo" jelenti Konstantinápolyból: A török kormány az albániai zavargásokra való tekintettel 170 redif-zászlóalj mozgósitását rendelte el, a váliknak pedig szigoruan meghagyta, hogy az esetleges zavargások elnyomásánál csakis rendes katonaságot vegyenek igénybe, minthogy az önkéntes csapatok fegyelmezetlensége a lakosság részéről sok panaszra ad okot.

EGYHAZ

Indiai missziónárius Budapesten. *Herandeau* jézustársasági szerzetes, ki délindiai, madurei missziónárius, kedden, e hónap 8-án, délután 5 órakor az angol kisasszonyok váczi utczai zárdájában előadást fog tartani. Előadásában husz évi indiai tapasztalatairól fog beszélni és arról, hogy a keresztyén szeretet mit alkotott és milyen munkát végez Indiában.

— Tisztelettel felkérjük azokat a t. előfizetőinket, a kiknek előfizetése márczius 31-én lejárt, hogy azokat mielőbb megujitani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

Előfizetési árak:

Egész évre	40 k.	— f.
Negyedévre	10 „	— „
Egy hóra	3 „	60 „

Különös figyelembe ajánljuk, hogy hazánk legszebb és legtartalmasabb divatlapjának: a ***„Divatszalon"***-nak kiadóhivatalával kötött szerződésünk értelmében *előfizetőink* e lapot *kedvezményes áron*: egész évre 8 koronáért, félévre 4 koronáért, negyedévre 2 koronáért rendelhetik meg. Az előfizetési dijak az *Egyetértés* előfizetésével egy utalványon beküldhetők.

Lakoma Széll tiszteletére.

Tegnap este 7 órakor a park-klubban lakoma volt *Széll* Kálmán miniszterelnök tiszteletére, melyen az országgyülés két házának s a közéletnek számos tagja vett részt. A nagy bálterem közepén diszasztal volt, mely mellett *Széll* Kálmán miniszterelnökkel az asztalfőn, a legfőbb notabilitások foglaltak helyet. E kerek diszasztal körül patkóalakban volt elrendezve egy nagy asztal, melyhez a két oldalteremben szintén egy-egy patkóalaku asztal csatlakozott. *Széll* Kálmán miniszterelnökkel szemben gróf *Zichy* Jenő foglalt helyet; *Széll* Kálmán jobbján gróf *Csáky* Albin, a főrendiház elnöke, balján gróf *Apponyi* Albert, a képviselőház elnöke ültek; ezen asztal mellett ültek továbbá: báró *Fejérváry* Géza honvédelmi miniszter, *Darányi* Ignácz földmivelésügyi miniszter, *Wekerle* Sándor, a legfőbb közigazgatási biróság elnöke, *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter, *Horánszky* Nándor kereskedelemügyi miniszter, *Cseh* Ervin horvát miniszter, *Lukács* László pénzügyminiszter, *Kemény* Kálmán a főrendiház alelnöke, gróf *Szapáry* Gyula, őrgróf *Palavicini* Ede, gróf *Andrássy* Gyula, gróf *Dessewffy* Aurél, *Perczel* Dezső, *Lobkovitz* Rudolf táborszernagy hadtestparancsnok, gróf *Batthyány* Lajos, gróf *Csekonics* Endre, báró *Dániel* Ernő, *Bogdanovics* Luczián szerb püspök, gróf *Apponyi* Lajos magyarországi udvarnagy.

Továbbá ott voltak: *Széll* Ignácz, *Gulner* Gyula, *Gromon* Dezső, *Kiss* Pál, *Mohay* Sándor és *Nagy* Ferencz államtitkárok, *Sélley* Sándor min. tanácsos, *Bujanovics* Sándor udv. tanácsos, *Losonczy* Mihály min. tanácsos.

Báró *Steininger* altábornagy, *Halasy* Pál vezérőrnagy.

Márkus József főpolgármester, *Beniczky* Ferencz, gróf *Hugonnay* Béla, *Kürthy* Lajos, *Sárközy* Aurél, *Fenyvessy* Ferencz főispánok.

A főrendiház tagjai közül: Gróf Szápáry László fiumei kormányzó, gróf Szápáry Pál, Müller Kálmán, gróf Keglevich István, Lukács Antal, gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy, gróf Czráky Antal, Wekerle Sándor, gróf Dessewffy Aurél, gróf Zichy Ágost, Daruváry Alajos, gróf Csekonics Endre, Ludvigh Gyula, gróf Vigyázó Sándor, gróf Vigyázó Ferencz, Jókai Mór, gróf Széchenyi Bertalan, gróf Esterházy Mihály, báró Piret Lajos, gróf Zichy Ágost, báró Baich Milán, báró Harkányi Frigyes, báró Baich Iván, báró Radvánszky Géza, gróf Wenckheim Frigyes, gróf Karátsonyi Kamilló, Than Károly, Ghyczy Béla, gróf Majthényi László, báró Nyáry Jenő, Latinovits János, báró Bohus Zsigmond, Ludwigh János, Burgchardt-Bélaváry Konrád, gróf Széchenyi Imre.

A képviselőház tagjai közül: Baross Károly, Baross János, Bolgár Ferencz, Bujanovics Gyula, Baghy Béla, Bernáth Béla, Chernel Gyula, Enyedi Lukács, Fülöp Béla, Fischer Sándor, Bogyay Máté, Fernbach Péter, Hegedüs Loránt, Kubinyi György, Kammerer Ernő, Frey Ferencz, Nagy Mihály, Kiss Ernő, Kacskovics Géza, Boncza Miklós, Farkas Ábrahám, Fáy István, Csincsek Flórián, Kende Péter, Kemény Ákos, báró Dedovich György, Vojnich Sándor, Mandel Pál, Csörgeő Gyula, gróf Andrássy Gyula, báró Inkey József, gróf Andrássy Sándor, Dókus Ernő, Kubinyi Géza, Berzeviczy Albert, gróf Hadik János, Münnich Aurél, László Mihály, Lukáts Gyula, Csávossy Béla, gr. Andrássy Tivadar, Domahidy Elemér, Dániel Gábor, Mikszáth Kálmán, Pinkovich József, gr. Zselénsky Róbert, gróf Apponyi Gyula, Semsey Boldizsár és László, báró Feilitzsch Arthur, Jakabffy Imre, Neumann Ármin, Baló Lajos, Konkoly Thege Miklós, Mihályi Péter, Molecz Dániel, Horánszky Lajos, Beksics Gusztáv, gróf Karátsonyi Jenő, báró Dániel Ernő, Hertelendy Ferencz, Bedő Albert, Hadzsy János, Hieronymi Károly, Brezovay László, Ováry Ferencz, Fassie Tódor, gróf Bethlen Sándor, Kiss Ernő, gróf Eszterházy Kálmán, Daróczy Aladár, gróf Hadik-Barkóczy Endre, Gorove László, Emerits Pál, Eggenhoffer József, gróf Bethlen István, Angyal József, Nagy Sándor, Krcsmárik János, Győrffy Gyula, Beck Marczell, Kobek István, Károlyi Antal, Morzsányi Károly, Abaffy Ödön, Belitska Béni, Latinovits Géza, Szczitovszky János, gróf Erdődy Gyula, Keczer Miklós, Szivák Imre, báró Solymossy Lajos, Haydin Imre, Zsámbokréthy Emil, Révai Mór, Veszter Imre, Nedelykovics Tivadar, Radvánszky György, Ruffy Pál, Szeless József, Szulyovszky Dezső, Smialovszky Valér, Rohonyi Gyula, Radovanovics György, Serbán Miklós, Szájbely Gyula, Klobusiczky János, Pap Géza, Krasznay Ferencz, Vészi József, Sághy Gyula, Szerb György, Visontai Soma, Olay Lajos, báró Nopcsa Elek, Halász Zsigmond, Miklós Ödön, báró Révay Gyula, gróf Karátsonyi Aladár, Perczel Dezső, Szentiványi Árpád, Borbély György, Szentiványi Gyula, Gajáry Géza, Lator Sándor, Erdély Sándor, Werner Gyula, Török Bertalan, Örley Kálmán, Rubinek Gyula, Vörös László, báró Szentkereszthy György, Pintér Sándor, Samassa János, Pildner Ferencz, Tóth János, Wolfner Tivadar, gróf Keglevich Gyula, Nyegre László, Sándor Pál, Kristóffy József, Schmidt József, Láng Lajos, Soltész-Nagy Kálmán, Popovics V. István, Osztroluczky Miklós, Szombathy György, Tormay Károly, Oberth Károly, gróf Teleki Gyula és Sándor, gróf Csáky Lajos, báró Solymossy Ödön, Blaskovich Ferencz, Nessi Pál, Ivánka Oszkár, Günther Antal, Hortoványi József, Heincz Hugó, Miksa Imre, Ballagi Géza, Erreth János, báró Harkányi János, Jékey Zsigmond, Justh Ferencz, Kiss Emil, Rabár Endre, báró Révay Gyula, Révai Mór, Sacelláry György, Salamon Géza, Vancsó Gyula; továbbá Rudnay Béla főkapitány, Makfalvay Géza, Rohonczy Gedeon, báró Üchtritz Emil, Pulszky Géza, ifj. Cséry Lajos, Fáy Gyula, Gyömörey Aurél, Kubinyi Árpád, Rudnyánszky Béla, Berzeviczy Egyed, Szentiványi Zoltán, Salamon Aladár.

A pecsenyénél gróf *Zichy* Jenő országgyülési képviselő állott fel és a következő pohárköszöntőt mondotta:

Keresetlen, egyszerü, de igaz szavakkal kivánja *Széll* Kálmán érdemeit méltatni. Nem régen volt, hogy nálunk az alkotmányos parlamenti életet nagy veszély fenyegette, a midőn az országgyülési pártok már-már nem mint ellenfelek, hanem mint ellenségek állottak egymással szemben és majdnem élet-halál tusát készültek egymással megvivni. Ekkor állott elő Széll Kálmán és a haza legjobbjainak pártkülönbség nélkül való támogatásával sikerült neki leküzdeni, elsimitani az éles ellentéteket, megteremteni a pártközi békét. Lehetővé tette ezzel a parlament békés, üdvös müködését, a mire nekünk, magyaroknak, a kiknek évszázadok mulasztásait kell pótolnunk, különösen nagy szükségünk volt és van.

Mindnyájan örömmel tapasztaljuk, hogy az ő kormányrajutása jelszavának, a jog, törvény és igazságnak hüséges követése biztositotta a magyar parlament békés müködését, a mi ismét biztositja a megoldásra váró nagy kérdések, feladatok higgadt, tárgyilagos megfontolását és megoldását.

Rendkivül nagy horderejü, államiságunkra és gazdasági létünkre is döntő befolyással biró kérdéssel kell a legközelebbi jövőben foglalkoznunk; erős a mi hitünk, hogy kormányelnökünk bölcs vezérlete mellett sikerülend ezt akként megoldani, miként azt a haza érdeke megkivánja és a miként azt tőlünk a nemzet joggal elvárhatja. Epen azért jöttek itt össze, hogy biztositsák Széll Kálmánt arról, hogy minden nagy kérdésben számithat mindnyájuk őszinte támogatására mindaddig, a mig nagy mesterének, a haza bölcsének a jogfolytonossági ól, a jogok megvédéséről vallott tanait hiven követni fogja.

Beszédét a következőkkel fejezte be:

«Ezen általános támogatásban keresse és találja meg további müködésének egyedüli biztos talaját, a mely müködés, hogy hosszas, a hazára üdvös, erre és ő magára dicsőséges legyen, ezért üritsük poharunkat Széll Kálmán egészségére. Éljen!» (Hosszas éljenzés.)

Széll Kálmán miniszterelnök emelkedett fel szólásra:

A lelke mélyéig érzi — mondotta — annak a megtiszteltetésnek végtelen nagy értékét és becsét, a mely őt ma itt éri. Szinte megdöbben arra a gondolatra, hogyan lesz képes kiérdemelni a rokonszenvnek és a barátságnak ezt a kitüntető megnyilatkozását, a melylyel ez a fényes társaság körülveszi. Ez a kitüntetés messze meghaladja mindazt, a mit kötelessége teljesitésében elérnie sikerült; igaz, elévülhetetlen hála érzetét kelti ez benne. Ugy érzi, hogy ez a megtiszteltetés a magyar parlament egyik régi tagjának van szánva, fájdalom, most már a legrégiebbek egyikének, a ki a parlamentben nőtt fel és egy emberöltőn át vett részt a parlament munkájában.

Azt a meggyőződést szivta magába parlamenti pályája kezdetétől fogva és ez csak mindinkább megerősödött benne, hogy a mig másutt a parlamentárizmus az alkotmányos szabadságok és a közhatalmak egybeolvadásának elfogadott formája, nálunk ennél sokkal többet jelent. (Halljuk!) Nálunk egyenesen a magyar nemzeti államnak, a magyar nemzetnek és a magyar faj történelmi elévülhetetlen jogon alapuló államalkotó hivatásának biztositéka a parlamentárizmus erejében, egészséges szellemében, a nemzeti nagy feladatokhoz méltó nyugodt, biztos alkotó képességében rejlik. Féltékenyen őriznünk kell ezt mindnyájunknak, mert felelősek vagyunk érte a nemzetnek, a mely ránk bizta ezt a kincset. A politikai harczok hevében sebeket adhatunk és kaphatunk mindnyájan; egyen nem szabad sebet ejteni: a parlamentárizmuson.

Ez azonban nem azt jelenti, hogy ne mérkőzzünk meg egymással erős tusában. Hisz csak ily ütközésből kerülhet ki győzelmesen az igazság. Mindenben való egyetértéssel, ellenkezés nélkül, barátkozással, pajtáskodással nem lehet az ország ügyeit intézni, nem lehet törvényhozási feladatokra munkálni (Tetszés), de, a kik egymással harczban állunk, ne személyes ellenségeknek tekintsük egymást! Minél kevésbbé tesszük ezt, minél inkább tekintjük egymást csak az elvek bajnokainak — annál tisztább lesz a harcz, annál szebb a győzedelem pálmája.

Ennek az országnak szüksége van arra, hogy minden igaz fia hite, meggyőződése szerint, kiki a maga szerepkörében, munkálja a haza ügyét. S ez az a felfogás, a mely őt vezeti. Kötelességeit teljesiteni fogja; csak addig marad e helyen, mig azoknak megfelelni képes. Azon tul nem, de addig igen. (Éljenzés.)

E kötelességek teljesitésében erőt ad neki szándékai tisztasága és eszközei becsületessége; erőt ad az a tudat, hogy az ország ügyéért dolgozik. Mindig örömmel tölti el, ha meg tudja tartani azoknak rokonszenvét és becsülését, a kiknek körében e munkát végzi. Poharát azokra üriti, kik rokonszenvük kifejezésére itt ma összegyültek és kivánja, hogy a magyar parlament álljon mindig feladata magaslatán és közös munkájukból isten áldása szálljon a hazára!» Hosszantartó éljenzés.)

A társaság ezután szétoszlott s a földszinti termekbe vonult, a hol fekete kávé mellett még több órát együtt volt.

Az ujságiró-egyesület közgyülése.

A Budapesti Ujságirók Egyesülete vasárnap délelőtt tartotta évi rendes közgyülését az egyesület helyiségében. A közgyülésre a tagok szokatlan nagy számmal gyültek egybe s jelen volt azon mr. *Walter* Williams amerikai ujságiró is, a kit tüntető rokonszenvvel fogadtak.

Vészi József elnök délelőtt tizenegy órakor nyitotta meg a közgyülést. Mindenekelőtt konstatálta, hogy a közgyülés határozatképes és felkérte a jegyzőkönyv vezetésére *Szatmári* Mór főtitkárt, hitelesitésére pedig dr. *Bródy* Lajos és *Rudas* Izsó rendes tagokat. Ezután az egyesület nevében angol nyelven meleg szavakkal üdvözölte mr. *Walter* Williams amerikai ujságirót, a kit a tagok lelkesen megéljeneztek.

Az éljenzés lecsillapultával mr. *Walter* Williamsnak adta át a szót az elnök.

Mr. *Walter* Williams megköszöni, hogy az egyesület alkalmat adott neki, hogy hazája köszönetét itt az ujságirók előtt kifejezhesse. Nem érzem magamat — mondotta — idegennek a magyar nemzet fővárosában. Hiszen megtaláltam itt a sajtó egész szabadságát, megtaláltam egy szép amerikai várost, melyben ugyanabban a szives fogadtatásban részesülnek az Amerikából érkező ujságirók, mint a milyenben részesülnének a magyar ujságirók, ha utjok valamikor Amerika partjaira vezetné. Ha valaha a balsors évei következnének Magyarországra, ha az elnyomatás és zsarnokság köde borulna reá, akkor Amerika ismét felajánlja a magyar szabadságharcz menekültjeinek az uj hazát a szabadság minden oltalmával. A szónok ezután lendületes szavakkal meghivja a magyar ujságirókat a jövő évben tartandó st.-louis-i kiállitásra, melylyel Amerika századik évfordulóját ünnepli meg annak, hogy az Unió I. Napoleontól megvásárolta Louisianat. A nagyszabásu kiállitáson, mely páratlan esemény lesz a kiállitások történetében, a sajtóra is nagy figyelmet forditanak. 1903. május havában az ujságirók nemzetközi kongresszusa lesz St.-Louisban és erre meghivja az Egyesült-Államok kormánya és a kiállitás vezetősége nevében a magyar sajtót. (Éljenzés.) Beszédét a következő remek hasonlattal fejezi be: Nemrégiben egy véres háboru során egyazon hadsereg két dandára találkozott egymással az éj sötétjében. Nem ismertek egymásra és vad tüzelés indult meg közöttük. De mikor a pirkadó hajnal első sugarai átlövelték a sötétségen, akkor meglátták, hogy barátok és testvérek. Meleg ölelkezésben borultak egymásra, majd pedig karöltve, vállvetve küzdöttek tovább egyazon testvériségért és szabadságért. A világsajtóra az 1903. évi st.-louisi kongresszuson ugyanez vár. A világsajtó a kongresszus verőfényében fel fogja fedezni testvériségét s az addig egymással küzdő csapatok be fogják látni, hogy hivatva vannak, hogy az egész világon mint egy csapat küzdjenek az emberiség dicsőséges szabadságáért. (Lelkes éljenzés.)

M. Walter Williams angol beszédét *Vészi* József elnök tolmácsolta magyar nyelven s a közgyülés lelkes tüntetésben részesitette az amerikai vendéget.

Ezután kezdetét vette a tanácskozás, a melyet az elnök a következő beszéddel nyitott meg:

Évi jelentésünk beszámol arról a müködésről, melyet egyesületünk a lefolyt évben az ujságirók és a sajtó méltóságának, anyagi és erkölcsi érdekeinek megóvására kifejtett. Ha a jelentést átlapozták, t. közgyülés, ugy találták, hogy az egyesület igen nagy sulyt vetett arra a lefolyt esztendőben is, hogy a sajtó körében alakult testvéregyesületekkel a legnemesebb bajtársi viszonyt tartsa fenn, abból indulva ki, hogy az ujságiró egyesületek és szervezetek egymással lojális és kollegiális versenyre kelve, egymást kiegészitve és támogatva tudják megoldani ama nagy feladatokat, melyeknek istápolása a sajtó és az ujságirók szempontjából egyformán kivánatos. Ezután ecseteli azt a bajtársi és testvéri köteléket, mely a budapesti ujságirók egyesületét a hirlapirók nyugdij-intézetéhez, a vidéki hirlapirók országos szövetségéhez, valamint az országos Pázmány-egyesülethez füzi. Ezekkel az egyesületekkel, a melyeknek tagjai irókból és hirlapirókból kerülnek ki — ugymond — a legszebb baráti egyetértést igyekszik fentartani, és a mi ambicziónk, hogy velük testben és lélekben összeforrjunk. De — fájdalom — van egy kép, mely éles disharmonát kelt.

Az Otthonról van szó, arról a társas körről, a melyben ujságirók oly társadalmi osztályok nagy rétegével érintkeznek, melyek az ujságirótól, a sajtótól teljesen távol állanak. Önök tudják, t. közgyülés, hogy ennek a mi egyesületünknek mi volt a czélja és rögtön a megalakulás után mi volt az ambicziója? Czélja az volt, hogy az ujságirókat abból az összevegyüléstől, a melybe az otthon révén mindenféle, az ujságirástól távol álló elemekkel keveredtek, kiragadja és csakis érdekképviselüket tisztán ujságirói alapon megszervezze. Mihelyt ez létrejött, a harczilobogót bevontuk és a pálmaágat tüztük ki a béke jeléül és hirdetőjéül. De hirdettük mindnyájan itt az egyesületben is, hogy most pedig állapitsuk meg egyszersmindenkorra a testvéri és baráti viszonyt a két egyesület között. Az Otthon álljon fenn tovább mint *társadalmi klub*, melyben ujságirók nem-ujságirókkal érintkeznek, ez az egyesület pedig legyen ***az ujságirók szak- és érdekképviselete.*** Ennek jeléül többen az egyesület vezetőségéből beléptek az Otthonba, emennek vezetőférfiui pedig szintén megtisztelték egyesületünket belépésükkel. Ez a testvéri viszony zavartalanul állott fenn hosszu ideig. De most bekövetkezett az a fordulat, mely kötelességemmé teszi, hogy azt a t. közgyülés előtt szóvá tegyem és erre nézve a t. közgyülés véleményének kinyilvánitását kérjem.

A fordulat abban állott, hogy az Otthon körben mozgalom indult meg *«a hirlapirók testületi szövetségének»* megalapitására, melynek az volna a czélja, hogy az ujságirók és az ujságirás erkölcsi és anyagi érdekeit istápolja; az ujságirók és kiadók között felmerülő viszályok esetén közbelépjen és az ujságiróknak egymás közt támadt viszályai esetén békéltető birói funkcziót gyakoroljon.

Mikor ez a mozgalom megindult, mindent elkövettünk, hogy a másik egyesületet felvilágositsuk arról, hogy ez a speciális szervezet itt már évek óta nagy buzgósággal és erős sikerrel müködik. Az egyesület választmánya határozatot fogadott el és a lapokban közölte is, kimondván, hogy az ujságirók és kiadók között felmerülő panaszok esetén az egyesület évek óta a legnagyobb sikerrel fejti ki közbenjárását és vagy a munkatársak megtartására vagy végkielégités megadására birja a kiadókat. Az egyesület vezetősége mindent elkövetett, hogy az ily módon kereset üktől megfosztott munkatársak ismét állásba jussanak. Figyelmeztettük a testvéregyesületet továbbá arra, hogy egyesületünk — egyetlen egy eset kivételével — az ujságirók és ujságirók között támadt viszálykodást ugy intézte el, hogy a párbajt, mint ultima ratiot el lehetett kerülni. Figyelmeztettük a testvéregyesületet, hogy a mennyiben hatóságok vagy társadalmi tényezők részéről támadások történtek, akár a sajtó méltósága és tekintélye, akár pedig egyes ujságirók szellemi és erkölcsi érdekei ellen, egyesületünk minden egyes esetben közbelépett és mindig ki tudta vivni a megtámadott ujságirók és a sajtó tekintélyének reparálását vagy a fenyegető támadás elháritását. Ezeknek konstatálásával felkértük az Otthont, hogy a szervezkedéstől álljon el, mert ez nyilvánvaló megtagadása volna a mi normális müködésünknek, mely évek óta nagy sikerrel szolgál. Hosszabb ideje szünetelt is az Otthon mozgalma. De legközelebb az Otthon ezt a szándékát alapszabálymódositás képében végrehajtotta. A mü márczius 23-án nyert befejezést a másik egyesület elnöki székéből történt kijelentéssel, melyre visszhangot kell adnunk.

Azt mondották ugyanis, hogy elismert és tekintélyes fórum még nincs, mely az ujságirók ügyeinek vezetésében, bajaik enyhitésében, pöreik megoldásához sikerrel nyulhatna, s hogy az eddig ez irányban történt kisérletek e czélt meg sem közelitették.

Itt a loyalitásnak és — hogy a legenyhébb szóval éljek — a kartársi delikateszenek minden parancsolatjával ellentétben egy másik egyesület elnöki székéből kritikát, lesujtó és igazságtalan kritikát gyakoroltak ez egyesület müködése fölött. E kritikával szemben a maguk méltóságának megóvása és az igazság helyreállitása érdekében hangsulyozni vagyunk kötelesek, hogy *az ujságirók ügyeinek vezetésére ez a fórum elismertnek és tekintélyesnek bizonyult,* hogy az egyes ujságirók bajainak enyhitését ez a fórum évek óta anyagi és erkölcsi áldozatok hosszu sorozatával gyakorolta, miglen a másik egyesület talán a társadalmi érintkezésnek leginkább a hazárdjátékokban való kultiválására szoritkozott, az ujságirók és *az ujságirás ügyesbajos dolgaira pedig ügyet sem vetett.* Ma a másik egyesület pompás klubpalotát épitett magának, melynek diszes lépcsőházában elkápráztat a müvészet minden csillogása, csodaszép diszterme, szmirnaszönyeget, drága bronczokban bővelkedő helyiséget szerzett be magának, mi a mi szerény hajlékunkaan garast-garasra kupargattunk, hogy megalkossuk a magyar ujságirók legdrágább kincseinek egyikét, a *segitőalapot,* mely öt éves fennállása óta 40.000 koronával segitette az inségbe jutott ujságirókat, kik közül sokan az inségbe azért jutottak, mert a másik egyesületben számtalan alkalom kinálkozott arra, hogy keservesen szerzett garasaikat könnyü szerrel elveszitsék.

Engedjék meg rámutatni, hogy egyesületünk a kritikát várja, kéri és állja, de a kritika e módját semmi szin alatt nem fogadhatja el.

Azt mondja továbbá a másik egyesület elnöke ugyanabban a megnyitó beszédében, hogy eddig ujságirói forum nincs, azt az Otthon-körben kell megcsinálni: akkor lesz egy *hatalom*, egy legfelsőbb birói és adminisztrativ hatalom, melyre a czéljait komolyan vevő erkölcsileg és anyagilag fundált sajtónak szüksége van. Kérdem, mit akarnak megszerezni? Hatalmat? Ugy vélem, hogy hatalmi aspirácziók a sajtóval szemben nem is jogosultak. A sajtó maga hatalom, fölötte erkölcsi vagy anyagi hatalmat megszerezni: illetéktelen aspiráczió! Hatalmat nem szerveztünk, de ujságirói önérzetet, segitő alapot és autonom testületet erkölcsi és anyagi érdekeink megóvására igenis szerveztünk. És hogy a másik egyesületben *hatalmat akarnak szervezni, még a már fenálló és müködő egyesületek rovására is,* arra vall az is, hogy a másik egyesületben létrejött hirlapirók testületi bizottsága birói hatalmat vindikál magának ujságiróknak egymásközti viszályaiban, akkor is, ha csak az egyik ujságiró az Otthon tagja vagy orvoslás végett hozzájuk fordult. Magánuton megüzentem, hogy ez tarthatatlan az egyesületre nézve. Megkérdeztem, mi történik, ha egy ujságiró, ki nem tagja a másik egyesületnek, konfliktusba keveredik az Otthon egy tagjával? Azt válaszolták, hogy megidézik és ha meg nem jelenik, in contumaciam elitélik. Azt ajánlottam, hogy az uj testületet, «az Otthonbeli ujságirók testületi bizottságának» nevezzék el.

Mi ugyanis oly egyesület vagyunk, mely tisztán ujságirókból áll, de minden ujságiró köztünk nem lehet, mert egyesületünk csak nagykoru és három év óta hivatásos ujságirót vesz fel. Tehát az Otthonnak lehetnek ujságiró tagjai, a kiket mi magunk közé nem fogadhatunk. Ha ily ujságiró és a mi tagjaink között jönne létre konfliktus, felajánlottam, hogy vegyes biróság küldessék ki mindkét egyesület kebeléből, ez válasszon elnököt és itéljen. Ezt kereken elutasitották, kimondván, hgy a *hirlapok testületi bizottsága* szuverénül legfelsőbb birói és adminisztrativ tartalommal intézkedik akkor is, mikor hivatásos és nagykoru ujságirók keverednek konfliktusba azokkal, kik az Otthon kötelékébe tartoznak.

T. közgyülés! Fájdalmas kötelesség volt figyelmüket e körülményekre felhivni, de kötelességem volt visszhangot adni ara az elnöki beszédre, mert ha visszhang nem jön az egyesületünk rovására, önérzetünk csorbitására megy. Mondani valómat ezzel befejeztem. Az ujságirók egyesülete ezentul is rajta lesz, hogy feladatait a jövőben oly önzetlenül, szivósan és áldozatkészséggel megoldja, mint eddig. Nem zavar a hatalmi aspirácziók felbukkanása, de az sem, hogy az aspirácziók velünk szemben a támadás területére fognak lépni.

Az elnök zajos éljenzéssel fogadott beszéde után *Szatmári* Mór főtitkár az egyesület nevében határozati javaslatot nyujtott be a következő megokolással:

Az egyesület választmánya már foglalkozott ezzel a kérdéssel. Mély megütközéssel értesült a választmány arról, hogy az Otthon-klub közgyülése a maga körében alapszabálymódositás révén megalakitotta a *hirlapirók testületi bizottságát*, s ennek olyan hatáskört adott, mely egyáltalán nem felel meg az Otthon illetékességének. A mi egyesületünk megütközésének egyik legfőbb oka az, hogy az Otthon a legerősebb czinizmussal negligálja a budapesti ujságirók egyesületének öt esztendőn át folytatott tevékenységét, sértő prepotencziával követel magának olyan jogkört, mely egyáltalában nem illeti meg. A választmány állást is foglalt ez ügyben s kimondta, hogy a közgyülés elé hat. javaslatot terjeszt. E javaslat beterjesztésével szólót bizta meg. Azok után, a miket Vészi József elnök előadott, neki kevés mondanivalója van beadandó határozati javaslatának megokolására. Egyre azonban sulyt kell helyeznie. (Halljuk!) Arra, hogy a B. U. E. ugyis mint az ujságirók erkölcsi képviselete és erkölcsi érdekeinek grémiuma, ugy is, mint az ujságirók anyagi érdekeinek gondozója, öt esztendőn át buzgó lelkiismeretes és mindig eredményes tevékenységet fejtett ki. (Helyeslés.) Rámutat azokra a tényekre, melyek ezt igazolják. Felsorolja azokat az eseteket, melyeknél az öt esztendei jelentésekből is kizárólag az egyesület vezetősége és választmánya az ujságiróknak egymásközt felmerült differencziáit sikeresen elintézte, ujságiróknak a rendőrség és egyéb hatóságokkal szemben fényes elégtételeket szerzett minden felmerült jogtalanságért, ujságiróknak igazait kiadóhivatalokkal szemben védelmezte és érvényre juttatta. Erős és hatásos mozgalmakat kezdeményezett a sajtószabadság korlátozására irányuló tendencziák és hatalmi törekvések ellenében. A társadalommal való érintkezésben mindig, sokszor konkrét esetekben is megoltalmazta a sajtó tekintélyét. Sokszor birói széket ült s mindig lelkiismeretesen biráskodott. A tisztességes sajtó érdekeinek megvédelmezése czéljából messzemenő, hatásaiban erősen nyilvánuló mozgalmat inditott a revolversajtó visszaélései ellen. Intézményt létesitett az állásnélküli ujságiróknak állás szerzése czéljából. Hathatós kezdeményezést tett a kőnyomatos ujságok megrendszabályozása tárgyában. Kezdeményezésére ujságirói szindikátus alakult a vasuti szabadjegyek ügyének szabályozására. E tekintetben ez a szindikátus igen buzgó tevékenységet fejtett ki s hogy czélját teljesen el nem érhette, nem rajta mult, hanem a volt kereskedelmi miniszteren, a ki megsokalta a purifikálás munkáját. Megalakitotta a rendőri rovatvezetők szindikátusát, mely eredményesen munkálkodó, igen hasznos szervezet. Lépéseket tett a sajtónak az uj országházban leendő kedvező elhelyezése dolgában. Nagyjából felsorolva, ezeket cselekedte az egyesület az ujságirók erkölcsi képviseleteként. (Élénk tetszés.)

Tevékenységének másik tere az volt, melyen az ujságirók anyagi érdekeit istápolta igaz testvéri szeretettel. Megalapitotta a segitőalapot. Ennek a segitő alapnak ma közel 200 000 korona vagyona van. Nem egészen öt esztendő lefolyása alatt 326 ujságiróknak 40.012 korona segélykölcsönt és segélyt osztott ki. Ezek közt 143 olyan ujságiró van, a ki nem tagja az egyesületnek. Öt esztendőn át több mint ötven beteg ujságirót gyógykezeltetett. Hogy milyen áldozatokkal, kitünik abból, hogy egyik sulyos beteg kartárs gyógyitására 1400 koronát adott ki. De megmentette az életét s visszaszerezte neki munkaerejét. Szervezett egy tekintélyes orvosi kart, mely csupa jeles orvosi specziálistából áll. Ezek évenkint több száz esetben gyógyitják betegeinket ritka önfeláldozással és sikerrel. Sok olyan ujságiró van, kinek a hirlapirók nyugdijintézetében levő tagdijhátralékát mi fizettük ki. Igy mentettük meg őket attól, hogy a nyugdijintézet alapszabályaihoz képest töröltessenek a tagok sorából. Gondoskodtunk arról is hogy tagjaink sok mindenféle kedvezményen kivül, a gyógyszertárakban is jelentékeny kedvezményt kapjanak s nemcsak hazai, de külföldi fürdőkben is ellássanak betegeink.

Gondoskodtunk arról, hogy egy elhunyt szegény ujságiró kartársunk özvegye és árvái egész életükre mentve legyenek minden anyagi gondtól s egy másik elhunyt kartársunk özvegyét és árváit is állandó anyagi és erkölcsi támogatásban részesitjük. Meghalt vagyontalan tagtársaink állandóan társadalmi állásukhoz méltóan temettettek el s ily szomoru eseteknél nem néztük azt, hogy az elhunyt ujságiró tagja volt-e egyesületünknek, vagy nem. (Helyeslés.)

És a mikor mi ilyen tevékenységre, ilyen eredményekre mutathatunk, akkor előáll egy egyesület, mely egyenesen tagadja a mi lételünket. A B. U. E. öt esztendős tevkéenykedésének ez a sértő, igazi czinizmussal való tüntető negligálása, az illetéktelen prepotencziának ez a bántó fellépése kötelességünkké teszi a határozott tiltakozást. (Zajos helyeslés.)

E végből ajánlja a választmány nevében a következő határozati javaslatot elfogadásra:

Határozati javaslat.

A B. M. E. közgyülése foglalkozván az Otthon-klub alapszabályainak legutóbb történt módositásával, kimondja:

1., hogy az ujságirók és az ujságirás anyagi, erkölcsi és szellemi érdekeinek rendszeres, nyomatékos és eredményes megóvását a Budapesti ujságirók egyesülete már évek óta gyakorolja;

2. hogy az Otthon elnökének a márczius 23-iki közgyülésen tett ama kijelentését, mely szerint az ujságiróknak a fentnevezett czélokra eddig elismert és tekintélyes fóruma nem lett volna, a nemzet közvéleményének köztudomásában álló tények önkényes ignorálásának tekinti;

3. hogy még az esetben is, ha a B. U. E. a gremiális feladatokat nem teljesitené, az ilyen hivatás teljesitésére ép az Otthont kellene legkevésbbé alkalmasnak tekinteni, melyeknek tagjai tulnyomó részben a sajtótól és az irodalomtól teljesen távol levő társadalmi rétegekből állanak s igy a nevezett klubbot mindenre inkább minősitik, mint a sajtó érdekeinek és méltóságának szakképviseletére;

4. hogy a B. U. E. és annak tagjai a köztudomásu tényeknek önkényes ignorálásával szemben, az illetéktelen hatalmi aspirácziókat visszautasitva, a sajtó és az ujságirók érdekeit ezentul is a régi módon fogja képviselni s a magát feltolni akaró fórumot el nem ismeri és illetéktelennek tartja.

Markus Miksa arra nézve ad felvilágositást, hogy az Otthonban épen az ujságiró-egyesület hatása alatt erős mozgalom indult meg az iránt, hogy az ujságirók elkülönittessenek a nem ujságiró elemtől. Ez az alapszabályokban is kifejezésre jutott, mert rendes tagoknak most már csak ujságirókat vesznek fel. Ez a testület alakult meg. Arra kéri a közgyülést, ne menjen bele nyilvánvaló háborusságba addig, mig békés elintézésre van remény.

Seress László ugy találja, hogy az egyszerüen illetékességi kérdés. Az Otthon társadalmi klub, az Egyesület pedig erkölcsi testület. A két egyesületben való tagság nem inkompatibilis. Ujabb közeledés felesleges, mert már több ilyen kisérlet eredménytelen maradt. A választmány javaslatának elfogadását kéri. (Helyeslés.)

Gerő Ödön ellenindítványt nyujt be, melyben az egyesület tiltakozik az ellen, hogy az ujságiróknak eddig hivatott fórumuk nem volt.

Bleicher Miksa abban a véleményben van, hogy az ujságiróknak csak egy forumuk lehet: az ujságirók egyesülete.

Kabos Ede a határozati javaslat czélját helyesli, de a hangja ellen van kifogása, mert nem szeretné, ha az egyesület illetéktelen kritikát gyakorolna egy másik egyesület fölött.

Az *elnök* a vitát bezárja s röviden válaszol az elhangzott felszólalásokra.

Szavazásra kerülvén a dolog, a közgyülés tulnyomó többséggel elfogadta a választmány nevében beterjesztett határozati javaslatot s ezzel *Gerő* Ödön inditványát elveti.

Szatmári Mór főtitkár előterjeszti *Messer* Sándor egyesületi tagnak a következő inditványát:

A B. U. E. április 6 iki közgyülése alkalmából tegyen kezdeményező lépéseket arra vonatkozóan, hogy minden hivatásos hirlapiróra nézve a Magyarországi Hirlapirók Nyugdijintézetének tagsága kötelezővé tétessék. A tagsági illetékekért mindenkor a kiadó vállalatok szavatolnának, a melyek egyben köteleztetnének a tagsági dijak kétharmadának a fizetésére is.

Ezt az inditványt a választmány azzal a javaslattal terjeszti a közgyülés elé, hogy annak keresztülvitelére öt tagból álló bizottságot küldjön ki, mely a választmány ellenőrzése mellett fog müködni s eljárását a jövő közgyülésen beszámol.

Az inditványt a választmány javaslatával a közgyülés elfogadta.

Dr. *Hortovanyi* József országgyülési képviselő rövid megokolás után a következő inditványt terjesztette elő:

A B. U. E. felkéri azon tagjait, a kik a törvényhozás tagjai, hogy a törvényhozás utján törekedjenek oda, hogy mielőbb szabályoztassanak az ujságirók és kiadók jogviszonyai oly módon, hogy mig egyrészről az ujságkiadói ügylet szabályoztassék, az ujság, mint vállalat a tisztességtelen konkurrenczia ellenében, különösen azok czimeivel üzött visszaélések ellen törvényes védelemben részesüljön, másrészről az ujságiróknak a kiadó vállalatokkal szemben való állása szabályoztassék oly módon, hogy ugy a felmondás, mint egyéb tekintetben az ujságirók is, mint szellemi munkások társadalmi állásuknak megfelelő törvényes védelemben részesüljenek s állásuk a kiadóvállalatokkal szemben biztosittassék.

Az inditványt a közgyülés egyhangulag elfogadta.

A jelentések előterjesztésére került a sor.

A jelentéseket a közgyülés tudomásul vette s az adományozóknak hálás köszönetet szavazott.

A számvizsgáló bizottság jelentése kapcsán megadta a közgyülés a felmentvényt és elfogadta a jövő évi költségvetés előirányzatát.

Ezután megválasztották a választmányt és kiegészitették a számvizsgáló bizottságot, mire a közgyülés véget ért.

UJDONSÁGOK.

— április 7.

— *Személyi hirek*. *Ferencz Szalvátor* főherczeg tegnap Ennsből Bécsbe érkezett. — Herczeg *Eulenburg* bécsi német nagykövet Bécsből Meranba utazott.

— *Kossuth Lajos mauzoleuma*. A székes főváros tanácsa ma délelőtt tartandó rendkivüli ülésében foglalkozik a Kossuth-mauzoleum biráló-bizottságának nagy megütközést keltett itéletével. A tanács ezen az ülésen fog megállapodni abban, hogy milyen javaslattal terjeszsze a szerdára egybehivandó közgyülés elé a jury itéletét, *Matuska* alpolgármester különvéleményét és a müvészek tiltakozó beadványait. Értesüléseink szerint a tanács a következő javaslatokat fogja tenni: Kimondja, hogy a jury itélete formailag teljesen korrekt ugyan, de azért Matuska alpolgármester különvéleményéhez csatlakozik, mert az első dijjal, tehát a kivitellel jutalmazott pályamü lényegesen többe kerül, mint a mennyit a pályázati feltételek előirnak. A többi pályadijak kiadandók. A kivitelre nézve pedig uj pályázatot hirdessenek. Értesülésünk szerint a tanácsban ezeknek a propoziczióknak megvan a többségök.

— *Beöthy László ügye*. A tegnapelőtti sajtóbirósági itéletnek hatása nem maradt el. Tegnap reggel 7 órára ugyanis gróf *Keglevich* intendáns magához hivatta *Beöthy* Lászlót, a kivel hosszasan beszélgetett és beszélgetésének eredménye az lett, hogy *Beöthy* kilencz órakor bement az irodájába, több levelet irt s ezek közül egyikben megkérte *Tóth* Imre szinházi főrendezőt, hogy egyelőre helyettesitse őt, mert öt napi szabadságra megy. Beöthy azonban nem hagyta el a fővárost, hanem itten maradt s Ivánfi és Tóth tegnap felkeresték Beöthyt a lakásán, és sokáig beszélgettek vele. A tegnapi *Széll* banketen Beöthy esetét igen élénken tárgyalták és általános volt az a vélemény, hogy Beöthy nem sokáig maradhat meg igazgatónak és már a napokban, be nem várva a külön felszólitást, benyujtja lemondását. A miniszterelnököt az ügy rendkivül kinosan érintette, a mi érthető is, mert *Széll* Kálmán alig néhány hét előtt vette jóhiszemüleg védelmébe Beöthyt, a kit a Sada Yakko itteni vendégszerepléséből kifolyólag támadtak meg a lapok.

— *Loubet életveszélyben*. *Párisból* táviratozzák: *Loubet* elnök, a ki a husvéti ünnepeket családja körében *Montélimarban* töltötte, tegnap délelőtt érkezett vissza Párisba. A mint az elnök a pályaudvart elhagyta, hogy az *Elysée*-palotában hajtasson, egy ember odalépett a kocsijához és azt kiáltotta:

— Igazságot követelek!

Az embert rögtön letartóztatták. Konstatálták, hogy számtiszt és *üldözési mániában szenved*. Töltött revolvert találtak nála, a melylyel állitólag, magát akarta agyonlőni. A rendőrségi fogház betegosztályába vitték.

— **Amerikai pénz a Szepességben.** A felvidéki lakosságot — mint lőcsei levelezőnk irja — nemcsak az ottani kedvezőtlen gazdasági és kereseti viszonyok inditják a kivándorlásra, hanem a hirtelen meggazdagodás vágya is növeli a nagyarányu emigrácziót. A kivándorlás vesztesége, ha emberanyagban nem is, de legalább pénzbelileg megtérül az amerikai pénzküldemények utján. Ezt bizonyitja a hivatalos kimutatás, mely szerint a Szepesmegyébe 1901-ben érkezett amerikai pénzküldemények 4,865.192 koronát tettek ki.

— **Az orsz. nemzeti szövetség** Amerikában élő honfitársainkkal érintkezve, egy diszes nemzeti zászló alapitását határozta el az amerikai magyarok számára, a kik e szent szinekben minden magyarok összetartozandóságának jelvényét őriznék. A nemzeti szövetség e zászló létesitéseért a magyar közönséghez fordul s kéri a hazafiakat, vegyenek részt adományukkal a zászló alapitásában Minden adományt hálával fogad a szövetség s hirlapilag nyugtáz; az adományokat e czimmel kéri: Az országos nemzeti szövetségnek (a zászló-alapra) Budapest, VII., kerepesi-ut 72.

— **Etikett-kérdés a touloni kikötőben.** Furcsa kis etikett-kérdés támadt — mint Párisból táviratozzák — egy osztrák-magyar hajóosztálynak a touloni kikötőben való időzése alkalmából. Két évvel ezelőtt történt, hogy *Lanessan* tengerészeti miniszter elrendelte, hogy a franczia hadihajók a jövőben nagypéntek napján a nemzeti lobogót ne bocsássák félárboczra és ne tüzzenek ki gyászlobogót. Ez a rendelet nem a tengerészek vallásos érzése ellen irányult, hanem azt akarta megakadályozni, hogy a gyászlobogót a klerikális párt politikai agitáczióra használja fel. E rendelet keresztülvitelét az idén az a váratlan eset komplikálta, hogy a nagyhéten egy osztrák-magyar hajóosztály horgonyzott a touloni kikötőben. A klerikális lapok előre elhiresztelték, hogy az osztrák-magyar hajók lobogógyászt fognak ölteni nagypéntek napján, a mi a franczia hajókat is a gyászlobogó kitüzésére fogja kényszeriteni. A nemzetközi hajóetikett szerint ugyanis a kikötőben levő hajóknak az idegen vendéghajók aktusait utánozniok kell. A klerikálisok azonban csalatkoztak, mert az osztrák-magyar hajók nem tüztek ki gyászlobogót, igy tehát a franczia hajók sem kényszerültek ily vallásos jellegü gyásznyilvánitásra. Dupont ellentengernagy kijelenti a Gaulois-ban, hogy az osztrák hajóosztály lemondott a gyásztüntetésről, nehogy a franczia tengerészet részéről sértésnek legyen kénytelen kitenni magát. Az egész esetben az a legérdekesebb, hogy az osztrák-magyar haditengerészet szabályzata nem irja elő, hogy a hajók nagypénteken gyászlobogót tüzzenek ki.

— **Betyárvilág a vidéken.** *Beszterczebányáról* irják: *Pénik* községben napirenden vannak a betörések, lopások és gyujtogatások. A falu zord hegyvidéken fekszik és annyira elfajultak az erkölcsök, hogy a lakosság állandóan dolgot ad a biróságoknak. A minap a község erélyes és rendszerető albiráját szurták agyon. Pár nappal ezután egy lakodalomban az egyik vőfély, a 20 éves *Duszkó* János tréfából eldugta a 16 éves *Petrovics* György kalapját. Ezért ez késével agyonszurta Duszkót, e szavakkal:

— Nesze János a kalapért!

Duszkó csak annyit szólt:

— Jól találtál Gyuró! — és holtan esett össze. A ficzkó a vizsgálóbiró előtt dicsekedve ismerte be tettét, melyet virtusnak tartott.

— **Gyilkos mostoha.** S.-A.-Ujhelyről táviratozza tudósitónk: Varsányban *Hábor* András mint özvegy ember és két gyermek atyja két évvel ezelőtt feleségül vette *Rigyóczi* Ágnest, a ki mostoha gyermekeit kinozta, Hábor ezt megtudta, mire éles szóváltás kelt a házaspár között. *Háborné* most boszuból a két gyermeket a kutba dobta, a hol holtan találták meg őket. A csendőrség letartóztatta a gyilkos mostohát, a ki tettét *beismerte*.

— **Fakéregbe benőtt képek.** A bajor erdő legnagyobb tölgyét, a Falkenfels melletti Szent János tölgyet az ez év január 1 én a vihar ledöntötte. Az óriási, 10 méter kerületü fatörzs felaprózásánál a fa mélyében, a kéregtől mintegy 1·05 méter távolnyira *két*, pléhre festett, vaskorláttal letakart, $^{40}/_{60}$ czentiméter nagyságu képet találtak. A két kép a már korhadt fatörzsben 1·20 méternyi távolságra esett egymástól, ugy, hogy a fa már akkor, a mikor ezt a két képet ráfüggesztették, 4 méternyi kerületü volt. A mennyire a még elég jól kivehető évgyürükből a fa korára következtetni lehet, az már abban az időben is 300 éves lehetett. A képek ilyenformán való átnövése ujabb 300 esztendőt vehetett igénybe. Valószinü tehát, hogy a képeket egy buzgó katholikus lélek még a XVI. században illesztette a fára, a hová annak idején bizonyára sokan jártak el a képek tiszteletére és imádására. Közbejött azután a reformáczió kora és a képekhez való bucsujárás is elmaradhatott, senki sem törődött a képekkel s a fa kérge zavartalanul ereszkedhetett mind beljebb és beljebb terjedve és összeérve addig, mig aztán a festményt védőkorlátjával együtt eltakarta. A képek technikája is a XVI századból való eredetükre vall, mert akkor kezdtek kisérleteket tenni a pléhre való festéssel. Az érdekes farészlet gazdája, tudományos buvárlatok eszközlésére és az azután való megőrzésre átengedte a bajor állami gyüjteményeknek.

— **Az orvosi tudatlanság halottja.** Mélyen megrenditő okai vannak annak az öngyilkosságnak, a melyet — mint emlitettük — *Sztachó* József főhadnagy követett el Szt.-Benedeken. Az előzményekről s a tragikus okokról a következőket jelentik Nagyváradról: *Sztachó* József nagyváradi fiu volt. Széleskörü, előkelő rokonsága van Biharvármegyében, itt végezte iskoláit is, a premontreiek főgimnáziumában. Az érettségi vizsga után önkéntes lett, s nemrég, mikor a honvédhuszár ezredet Nagyváradra helyezték, mint tényleges főhadnagy került vissza a szülővárosába. Csinos, szép katona volt, s gyönyörü fogatán ha végig robogott az utczákon, feltünést keltett. Magyar ruhás, czifra szürös inas ült a deli katona mögött, a ki maga hajtotta a jóvérü paripákat. Elegáns passziói mellett, jóllehet a tiszti fizetéséből élt, sohasem volt egy krajczár adóssága sem. Nemrég elkerült Nagyváradról. Szamosujvárra helyezték el saját kérelmére. Kissé elbetegesedett s egészségesebbnek találta az erdélyi levegőt. Azóta csak nagy ünnepapokon jött haza Nagyváradra atyafi látogatására. Most is várták, a husvéti ünnepekre s a daliás katona helyett, szomoru távirat érkezett a rokonokhoz. Az ezred tudatta, hogy Sztachó József agyonlőtte magát s rövid idő mulva kiszenvedett. Pár hét előtt fent járt Budapesten, hogy az orvosokkal megvizsgáltassa magát. Egyedül ment s kérte az orvosokat, hogy legyenek őszinték. Erős lelkü katonával van dolguk, tegyék félre a kiméletet. Az orvosok őszinték is voltak és megmondták, hogy lépjen ki a katonaságtól, szolid, nyugodt életet éljen s akkor talán egy évig még elbirja, *mert tüdeje veszedelmesen meg van támadva*. *Sztachó* főhadnagy hazament a zászlóaljához. Mintha semmi sem történt volna, folytatta vidám életmódját. Nagypénteken kiment egy jó barátjához Szent-Benedekre. A legényével elvitette a revolverét is. Estefelé a szobában elővette a revolvert, szivéhez szoritotta. A golyó keresztül furta az aranyzsinóros huszár-attilát. A lövés zajára berohant a legénye és barátjának felesége. Sztachó a szoba közepén állott s kezét a sebre szoritotta.

— Mi történt? — kérdezték rémülten.

— Semmi! Ez a bolond revolver.

Erre hirtelen a szivéhez szoritott balkezét elboritotta a vér és összeesett. Orvosért küldtek, s a haldokló főhadnagy a barátját kereste:

— Mondani akarok neki valamit.

A kétségbeesett nő kérdezte aztán, hogy mi a kivánsága, mert férje nincs itthon.

— Akkor semmit sem mondok! — felelt nyugodtan, s egy félóra mulva már megüvegesedett szemekkel, holtan feküdt.

A bonczolás alkalmával kitünt, hogy ép, egészsges volt a tüdeje. Nem volt a vérszegénységen kivül semmi baja, s igy valószinüleg az orvosok tévedésének lett áldozata. Nem hagyott levelet hátra, de bizonyosnak tartják, hogy a betegség elől menekült a halálba. Nem akarta letenni a huszár-attilát, melynek annyi hóditást köszönhetett a boldog huszáréletben. Egyik bátyja, ki honvéd-ezredorvos volt, csak pár hónap előtt halt meg gégesorvadásban, s igy Sztachó József halála kétszeresen sujtotta a gyászba borult családot.

— **Szerencsétlenség a vadászaton.** Két egyetemi hallgató, *Szikatórisz* Sándor és *Rabók* Lajos, néhány társukkal a luboknai erdőben szalonkalesre mentek. Az erdővéd kijelölte mindegyiknek helyét, de a vadászizgalom annyira erőt vett Rabókon, hogy helyét elhagyta és igy esett meg, hogy az erdő sürüjében kilőtte *Szijba* Frigyes segédjegyző mindkét szemét. A szerencsétlenül járt jegyzőt kivezették az erdőből és ekkor az őt karon fogva vezető *Vilcsek* nevü társuknak fegyvere elsült, mert ravasza fel volt huzva és a sörétek Szikatórisz nyakába és arczába furódtak. Mindketten oly veszedelmesen megsérültek, hogy életbenmaradásukhoz nincs remény.

— **Egy rabló költeményei.** Athénből jelenti egy táviratunk, hogy ott is akadt egy rabló, a ki az olasz *Musolino*-hoz hasonlóan, költészettel foglalkozik. *Panapulos* a rablóvezér neve, a ki persze Görögországban a rablásairól sokkal ösmeretesebb, mint költeményeiről. A rendőrség hiába üldözi. Behuzódik hegyeibe és barlangjaiba s ott senki sem közelitheti meg. Szabad idejében költeményeket ir, a melyek részben epigrammatikus rövidségüek, részben lángoló szerelmi párbeszédes formájuak. A szerelmi költeményeket kedveséhez intézi. Legutóbb levelet irt a rablóvezér-költő a kedveséhez, a melyben óhajtását fejezi ki, hogy alkotásait jól őrizze meg, mert azok érdemesek arra, hogy az utókornak átadassanak.

— **Hirlaptudósitó rablánczokban.** *Konstantinápolyból* jelentik: *Mayert*, a «Berliner Tagblatt» konstantinápolyi levelezőjét szombaton rablánczokban a bolgár határra kisérték és Törökország területéről örökre kiutasitották. E szigoru eljárásnak az az oka, hogy *Mayer* a minap azt a valótlan hirt táviratozta Berlinbe lapjának, hogy a török trónörököst megmérgezték. Ez az álhir azután a «Berliner Tagblatt» nyomán az egész európai sajtót bejárta.

— **Óvás.** Felkérettünk a következő sorok közzétételére:

Gerő Lajos néven valaki nevem alatt hamisitott levelekkel több főuri családnál könyöradományokat gyüjt. Ezennel kijelentem, hogy én ily nevü egyént nem ismerek s részére semminemü ajánlatot nem adtam.

Dr. Kétly Károly,
egyetemi tanár.

— **Szerencsétlenség vagy gyilkosság?** M.-Szigetről irják: Isholc községben *Laiprisán* Iván jómódu gazda kiment a fiával a rétre a szénaboglyát rendezni. Az öreg a boglya tetejéről leesett és egy vasvillában ugy megszurta magát, hogy szörnyet halt. Igy adja elő a fiu az esetet, de az egész falu a fiut gyilkossággal gyanusitja, mert rossz viszony állott fenn az öreg és családja között Egyszer már a felesége is el akarta pusztitani. A fiu mindent tagad.

— **Hat krajczárért egy tehén.** A *vizaknai* országos vásáron történt, hogy egy oláh paraszt-ruhába öltözött csaló *hat uj* krajczárért tehenet vásárolt egy gyámoltalan, rövidlátó oláhasszonytól. A csaló azt állitotta, hogy aranyokkal fizet s 120 koronát ad a tehenért az asszonynak, a ki az aranyoknak vélt krajczárokat átvette s a tehenét a csalóra átiratta. A megcsalt asszony a rendőrséghez fordult panaszával, a mely keresi a furfangos csalót.

—

= **Öngyilkos ügyvéd.** Az élet sulyos teherként nehezedett dr. *Rothschild* József vállaira. Szegény, nagyon szegény győri zsidó család gyermeke, a ki már mint kis diák, tanitgatásból kereste meg a tandijra és a könyvekre szükséges pénzt. Nehezen küzdötte keresztül magát a középiskolákon, de a tanulásba mindig az elsők között járva. Azután felkerült a fővárosba. Ambicziója, szorgalma, magasabb pályára sarkalta s beiratkozott a jogra. Gondja kettős volt: saját magának kellett megélhetését biztositania, de segitenie kellett még e mellett özvegy édes anyját és három kiskoru testvérét is, kik a legnagyobb szegénységben élnek Győrben. Emberfeletti erővel dolgozott. Éjjét is nappallá tette, csakhogy édes anyja és testvérei ne lássanak szükséget. Az ügyvédi iroda mellett dolgozott a «Magyar Nemzet»-nek és a «Magyar Távirati Irodá»-nak, mint gyorsiró. Jogi tanulmányait még sem hanyagolta el, sőt vizsgáit a legjobb eredménynyel tette le s 26 éves korában már ügyvédi diplomája volt. Önkéntesi esztendejét két évvel ezelőtt szolgálta le, ott is az első volt s az év végén összes társai közül ő nyerte el egyedül egyszerre a tiszti kardbojtot. A tulfeszitett erős munka, a sok tanulás azonban nagyon megviselte, tönkretette idegeit. Ugy, hogy a mult évben egyideig elmegyógyintézetben volt. De a mikor onnan mint gyógyultat elbocsájtották, erős munkálkodását ujra folytatta, a mivel idegbaja csak fokozódott. Tegnap délután történt, hogy az a család, melynél a zöldfa-utcza 12. szám alatt egy kis szobában albérletben lakott, elment hazulról kirándulásra s a lakásban csak ő maradt odahaza. Este tiz órakor jött haza, a mikor rémülten vették észre, hogy dr. *Rothschild* József egy félreeső helyen felakasztva lóg s arcza már egészen szederjes kék s teste ki van hülve. Az orvosi vizsgálat megállapitotta, hogy dr. *Rothschild* mintegy három órával azelőtt követte el tettét, valószinüleg pillanatnyi elmeháborodottságban. Asztalán papirlapot találtak, melyre gyorsirászattal jegyzett valamit. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállitották.

= **Lakásfosztogatás.** Tolvajkulcsosok jártak tegnap este *Rád* László szabómester Kisfaludy-utcza 32. szám alatti lakásán, a honnan 700 koronát érő ruhaneműt loptak el.

= **Capp százados menyasszonya.** *Óhidy* Ida, *Capp* honvédszázados szerencsétlen menyasszonya, a ki vőlegénye öngyilkossága fölötti elkeseredettségében marólugot ivott, mint megirtuk, a Rókus-kórházban fekszik. Állapota kissé javult, de még mindig sulyos beteg, mert oly erős volt a lugkőoldat, melyet megivott, hogy egész belsejét összemarta. Orvosai ma már biztosan remélik, hogy pár hét lefolyása alatt felépül.

= **Összeégett leány.** *Babos* Jozefa 14 éves cselédleány tegnap este a csernát-utcza 19. szám alatti szolgálati helyén a gyorsforralón vacsorát melegitett. Közben magára rántotta a gyorsforralót, a mitől lángot fogott a ruhája. Gazdája, *Weisz* Simon, el akarta oltani, de kezén ő is összeégett. A leányról a házbeliek letépték a ruhát, de már ekkor sulyosan összeégett. Mindkettőt a mentők részesitették segélyben.

= **Elvesztett ridikül.** *Rudnay* Béla főkapitány feleségét érzékeny veszteség érte. Tegnapelőtt délután, a budakeszi-uton levő kápolna tájékán elvesztette gyöngyökkel kirakott, arany lánczon függő arany ridiküljét, a mi kedves emléke a főkapitány feleségének. A megtaláló tiz korona jutalomban részesül.

= **Felismert öngyilkos.** Azt az ismeretlen öngyilkost, a kit a zuglói réteken átlőtt halántékkal találtak a napokban, a temetnézőben felismerték. Az illető *Divald* József lembergi születésü 38 éves szabó s legutóbb szerecsen-utcza 22—24. szám alatt lakott.

= **Tüz.** Tegnap éjjel, két órakor a Sólyom-utcza 13. szám alatti ház udvarán, a hol a *Müller* testvérek vegyészeti áruczikkei voltak felhalmozva, tüz ütött ki s rendkivül gyorsan terjedt el, mert igen sok könnyen gyuló anyag volt ott fölhalmozva. Rögtön szólitották a tüzoltókat, de mire kiértek, az egész udvar lángban állott Több mint egy órai munkába került, mire a tüzoltók a tüzet eloltották. Az áruk nagy része elhamvadt, de az épületekben nem esett semmi kár.

= **Hirtelen halál.** *Krautstetter* András iparos tegnap a Krisztina-körut 131. száma alatt hirtelen rosszul lett és meghalt. Holttestét az orvostani intézetbe szállitották.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **Opera.** *Gounod* «Faust»-ját a magyar királyi operában egy napon háromszor lehetne szinrehozni, mindig más és más szereplőkkel. Ilyen tartalék-darabja a szinháznak több nincs. Három Faust és három Margit van mostanában, sőt ha egy kicsit bolygatjuk a dolgot, még három másodrendü Margit is akad. Tegnap estére ezt az örökszép dalmüvet némi pihentetés után ismét elővették. Alkalmat adtak W. *Krammer* Teréz asszonynak arra, hogy egy brilláns alakitással eddigi sikereit gazdagitsa. A müvésznő Margitot énekelte, annyi finomsággal és poézissel, a mennyit Goethe és Gounod a szerep személyesitőjétől várt. Az uj Margit maszkban eltért az eddigi általános szokástól. Parókája nem volt szőke, hanem vörös és pedig minden szőke vegyülék nélkül: tisztán vörös. Hát ez nem helyes, mert Margarétának haja nem lehet szeczessziós és ebben a müncheni «Jugend» nem adhat instrukcziót. Margit maradjon meg szőkének, mert a költő olyan egyszerünek és olyan poétikusnak ábrázolta az alakot, hogy azt sem dekoltálva, sem vörös parókában, sem uszályos toilettben érdekesebbé tenni nem lehet. Ettől a vörös parókától el kell tekintenünk, mert ez egy nekünk nem tetsző pont, a mely kissé bántó. Minden egyéb tekintetben az uj Margit a müvészet igazi magaslatán állt. Mindjárt belépésekor tisztában voltunk vele, hogy a szerep a müvésznő lelkében van. A mint meglátta Faust alakját: megdöbbent, hangja reszketett, félve nézett körül és haladt azután a tömeg között, ragyogó egyszerüséggel, ugy, a mint azt német müvészek megfestették. A második felvonás nagy jelenetében is tökéletes volt. Arczkifejezése, testtartása, járása és hangja ugy változott, a mint a szituáczió kivánta, de mindig helyesen, átgondolva, minden apró részletet kidolgozva és ezerféle szinben, az érzelem nagy skáláján: kezdve a boldogságtól egészen a kétségbeesésig. Az egész alakitás bámulatos gondos tanulmányozásra vall és bizonyságot tesz a müvésznő rendkivüli stil érzékéről, a melyet felfogásának szubtilitásában látunk. Margitjaink közül ő kétségtelenül a legjobb, mert az énekmüvészet a játék müvészetével nála egyformán magas niveaun áll. Margitot kezdetben természetesen mérsékelten kell énekelni és drámai szint csak később vegyithet a kompozicziókba, — igy haladt a müvésznő szigoru önmegtagadással és csak a templomjelenetben tört ki az egész organum a maga érczes tömörségében. Gyönyörüen énekelte az ékszer-áriát; trillája valódi apró gyöngysor volt és koloraturája fogékony, sima és egészen könnyed. A müvésznő nagy sikert aratott és a kerti jelenet után tizszer szólitották a lámpák elé. Meglepetés számba ment *Kertész* a czimszerepben. Nagy lépésekben halad és egyes részleteket benső melegséggel énekelt. *Kornai* jeles Mefisztója, *Takács* kitünő Valentinja egészitették ki az ensemblet. A nézőtér teljesen megtelt.

(e. a.)

— **Balassa Bálint.** A nemzeti szinház legközelebbi ujdonsága *Martos* Ferencz — *Balassa* Bálint czimü történeti korrajza lesz. A darabból, melynek bemutató előadását e hónap 18-ra tervezi az igazgatóság, már megkezdték a szinpadi próbákat.

— **A rozsályi malom.** *Kacziány* Géza pályanyertes népszinmüve *szombaton* kerül bemutatóra a népszinházban. A darab teljesen uj kiállitásban kerül szinre. A népszinmühöz egy alföldi mintára készült szélmalmot konstruáltak a népszinház asztalosmühelyében. A darab elejétől végig humorisztikus jelenetekben bővelkedik, az egész mü paraszt vigjáték s csupán a második felvonás végén van nagy drámai jelenés. A főszereplők *Blaha* Lujza, *Kápolnai* Irén, *Ilsoné*, *Szirmai*, *Németh*, *Raskó*, *Kiss* Mihály, *Solymossy*, *Horváth* Vincze, *Ujvári*, *Szabó* Antal és *Szerdahelyi*.

— **A nyári népszinház** (volt dalosszinház) a városligetben, teljesen ujonnan átalakitva már megnyilt *Borsodi* Vilmos szakavatott igazgatása mellett. Müsoron vannak a legkitünőbb bohózatok, operettek, látványosságok, magán- és párjelenetek. Az igazgatóság ez évadra a következő jeles és a fővárosi közönség által jóreszt ismert erőket szerződtette: Borsodiné, Nagy Katicza, Karácsonyi Mariska, Dombi Ilona, Medgyessy Erzsike, Thury Sári, Márián Miczi, Kovács Margit, Képesi Erzsi, Tompa Ida, Vihary Elemér, Balogh István, Sarkadi Vilmos, Kiss János, Faragó Vilmos és Mihályi Ferencz. Ezenkivül nagy ének- és tánczkar müködik. Az előadások igen mérsékelt helyárak mellett hétköznapokon d. u. 3½ órától, vasár- és ünnepnapokon pedig 3 órától kezdve este 9 óráig folytatólagosan tartatnak.

— **Az Egy görbe nap jubileuma.** Hétfőn, április 7-ikén, *Csicseri Bors és Társa* eredeti énekes bohózata, mely a népszinház idei évadjának egyik legnagyobb sikerü darabja volt, *25-ször* kerül szinre. A népszerü darab első előadása február hó 8-án volt, tehát épen két hónap alatt érte meg első jubileumát. A darab 25 előadásában résztvettek Juczi szobaleány pompás szerepében *Blaha* Lujza 25-ször, Izolda szerepében *Bojár* Teréz 15-ször, *Dóry* Margit 10-szer. Leona szerepében *Krecsányi* Sarolta 25-ször, Elzát S. *Harmath* Ilona játszta 25-ször, a férfi szereplők közül minden előadásban közreműködtek Borsszem Jankó — *Dezsőffy* Ferkó, Wereshegyi — *Németh*, Nándor — *Szirmai*, Mokány Berczi — *Kiss* Mihály; Kraxlhuber szerepét *Kovács* Mihály 16-szor, *Solymosy* 8-szor játszta. Résztvettek egyes előadásokban *Kenedics*, *Tollagi*, *Ujvári*, *Raskó*, *Szabó* Antal és *Horváth* Vincze.

TUDOMÁNY ES IRODALOM.

— **A magyar tudományos akadémia** I. osztálya 1902 április 7-én, hétfőn délután 5 órakor ülést tart, melynek tárgyai: 1. *Lehr* Albert l. t.: A «magam»-ról. (II.) 2. *Gyomlay* Gyula l. t.: Bölcs Leó hitelességéről. 3. *Kégl* Sándor mint vendég: Szenaji és a perzsa vallásos költészet.

— **A budapesti philologiai társaság** 1902. évi április hó 9-én, szerdán délután 5 órakor a magyar tudományos akadémia heti üléstermében fölolvasó ülést tart. Az ülés tárgyai: 1. *Császár* Elemér: Jánosi, Az aesthetika története (ismertetés). 2. *Hornyánszky* Gyula: Philologiai és philosophia.

— **Norvég demokráczia.** Irta: *Szász* Zsombor. Kolozsvár, 1902. Ára 6 korona. A közel 400 oldalra terjedő kötet következő fejezetek alatt tárgyalja a norvég demokráczia ügyét: 1. A norvég demokráczia alapjai. 2. Az alkotmány alapelveiről. 3. A király. 4. A kormány. 5. A parlamentarizmus kifejlődése. 6. A törvényhozó hatalom szervezése. 7. A storthing. 8. A demokráczia és unió. 9. A pártok. 10. A felelősség szervezése. 11. Az alkotmány megváltoztatása. 12. Végszó. Melléklet: az 1814. évi alkotmány szövege. A könyv kiegészitése szerzőnek «A norvég és svéd államkapcsolat története» czimü müvének.

— **A magyar biztositási törvény magyarázata.** Irta dr. *Rósa* Ferencz ügyvéd. A biztositási jog utvesztőjében mindeddig nélkülöztünk egy oly munkát, mely a kérdés elméleti és gyakorlati jelentőségével arányban exasse tárgyalta volna e fontos témát. Rósa müve az anyag teljes kimeritésével nagy elméleti és gyakorlati apparátussal veszi tárgyalás alá a magyar biztositási törvényt s 430 oldalon nagy készültséggel magyarázza kereskedelmi törvényünknek a biztositási ügyletre vonatkozó intézkedéseit, a külföldi törvényhozások álláspontjával s birósági gyakorlatával is megismertetve. A biztositási jogot érintő reformtörekvéseink különösen aktuálissá teszik Rósa müvét és nemcsak a hivatásos jogászra és monografiákban nagyon szegény jogirodalmunkra képez e munka határozott nyereséget, hanem a nagy közönségre is, mely e mü forgatása által kompetens helyről szerez tájékoztatást. A 28 ives munkát csinos kiállitásban Politzer Zsigmond és fia czég adta ki. Ára *10 korona*.

— **A magyar földrajzi társaság** ez évi április hó 10-én esti 6 órakor a tud. egyetem ásványtani intézetében (VIII. muzeum-körut 4. sz. földszint) felolvasó ülést tart, a melyen *Kiss* Ernő János főreáliskolai tanár felolvassa «1000 km. kerékpáron Svájczban» czimü értekezését.

— **A Jogállam** czimü jog- és államtudományi szemle, melyet *Edvi* Illés Károly főszerkesztése mellett dr. *Baumgarten* Nándor és dr. *Gyomai* Zsigmond ügyvédek szerkesztenek, IV. (áprilisi) füzete most hagyta el a sajtót és tartalma most is a megszokott magas szinvonalon áll. Az érdekes czikkek sorozatát dr. *Weinmann* Fülöp kir. közjegyző tanulmánya nyitja meg, mely a *törvényes örökléssel* foglalkozik, szem előtt tartva a magyar általános polgári törvénykönyv tervezetét. Dr. *Fodor* Ármin kir. táblai biró folytatja értekezését a polgári perrendtartás törvényjavaslatáról és dr. *Baumgarten* Izidor koronaügyész-helyettes befejezi tanulmányát a codificált büntetőjogról és a külön törvényekről. Rovataiban látjuk dr. *Térfi* Gyula törvényszéki biró értekezését a polgári perrendtartás javaslatának előkészitő munkálatairól, továbbá a kiváló kriminalista, *Edvi* Illés Károly czikkét a *közigazgatási és birói hatalomról.* Kitünő kritikai feldolgozásban nyujtja e füzet az ujabb *elvi jelentőségü birói határozatokat,* közli az *igazságügyminiszteri rendeleteket* és a *külföldi joggyakorlatot,* mind ezt kritikailag feldolgozva. Különös sulyt kölcsönöz e szemlének, hogy ez az egyedüli folyóirat, mely a *kuria biráskodását a képviselőválasztási ügyekben* magas szinvonalon álló feldolgozásban közli. A *Jogállam* előfizetési ara 10 füzetre 16 korona, 5 füzetre 8 korona. Az ujonnan belépő előfizetők az eddig megjelent füzeteket is megkapják. Megrendelések a *Jogállam* kiadohivatalába (Budapest, IV., havas-utcza 7.) intézendők.

— **Nyomdászati Enoziklopédia.** Ily czimen terjedelmes, szép és izléses kiállitásu, 38 ivre terjedő munka jelent meg *Pusztai* Ferencz nyomdászati szakiró, a «Magyar Nyomdászat» szerkesztője avatott tollából. A munka mint uttörő vállalkozás is kiváló elismerést érdemel, miután a nyomdászati szaknak eddig nem volt magyar nyelven irt önálló könyve, az irodalom csupán egyes lapokban és évkönyvekben megjelent czikkeiből és apró füzetkékből állt. Közel 2000 vezérszavával kiterjeszkedik a grafikai müvészetek minden fontosabb mozzanatára. Czikkei között vannak kész monográfiák is.

— **A «Magyar Iparmüvészet»** legujabb száma igen érdekes és változatos tartalommal jelent meg, kiváló müvészi értékü reprodukcziókkal. A czikkek közül kiemelendők: *Vajda* Ernő: Szines modern nyomatok kiállitása. *Fittler* Kamill: Néhány modern lakásberendezés.

— **A Budapesti Szemle** legujabb száma a következő tartalommal jelent meg: *Katona* Lajos: Temesvári Pelbárt példái *Hegedüs* Pál: (Mabilleau nyomán) Hugo Viktor költészete. *Kézdi-Kovách* László: Barabás Miklós emlékiratai. G *Dorner* Béla: Németország vámpolitikája. *Korányi* Frigyes: Serédy Gábor (Regény). *Alexander* Bernát: Shakespeare és Katona József Értesitő.

— **A Magyar Közélet** legujabb (3-dik) száma a következő tartalommal jelent meg Dr. *Halmai* Elemér: Husvét. C. *Lombroso*: A politikai morál. *Hekler* Antal: Maeterlinck. *Zigány* Árpád: Brit imperializmus. *Observer*: Darázsfészek. *Tamás*: A konverzió. *Gorkij*: Három gyermek. Irodalom. Képzőmüvészet. Szinházi rovatok.

— **Az „Uránia"** tudományos folyóirat legujabb száma a következő tartalommal jelent meg: A hold. D. P. *Todd.* — Husvéti népszokások. *Gönczi* Ferencz. — Gyermekrajzok. *Vajda* Ernő. — A magyar Iliás. Dr. *Szüts* István. — Hogyan bánnak Amerikában a gyümölcscsel? *Sajó* Károly. — Krónika. — Jegyzőkönyv az Uránia magy. tud. egyesület rendes évi közgyüléséről. — Az Uránia-sorsjáték képei.

TANÜGY.

— **Az országos középiskolai tanáregyesület** budapesti köre e hó 9-én, szerdán délután 6 órakor az egyesület helyiségében (IV., ujvilág-utcza 2., III. em.) ülést tart. Tárgy: *Tóth* Rezső előadása a latin nyelv tanitásáról a leánygimnáziumban. Vendégeket szivesen látnak.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **Ingatlanok forgalma a fővárosban.** A lefolyt héten a következő ingatlanok kerültek átiratás alá: *A budai oldalon:* Weinlich Józsefné I. ker. Tabán Farkas-utcza 6. sz. háznak 1/2 része Weinlich Ferencz, Mihály és Józsefre, dr. Ernyei Mór III. ker. Táborhegy 2471/72. sz. telke 220 koronáért Weber Nándor és nejére. Czin Józsefné I. ker. Spanyolrét 11.251 sz. telke Hesz Orbánné szül. Czin Zsuzsannára (ajándék), ugyanannak I. ker. Madárhegy 11.671. sz. telke Czin Vendelre (ajándék). Lövy Henrik I. ker. viziváros, fő-utcza 98. sz. háznak 5/60 része 1300 koronáért Löwy Jakabra, özv. Loosz Jánosné I. ker. Felsőhegy-utcza 98. sz. háznak fél része Kutschera Ferenczre (ajándék), dr. Viola Lajos I. ker. Tabán fehérvári ut 15. sz. háza özv. Viola Lajosné szül. Sánta Mária és gyermekeire (hagyaték), Krancz szül. Federspiel Jozefa II. ker. törökvészi dülőben 6564/46. 6564/3—a, 6565/1—3 sz. telkei ifj. Krancz Alajosra, ugyanannak II. ker. törökvészi dülőben 6564/2—a, 6564/1—a és 2998. számu telkei Rozmanik Lajosné született Krancz Máriára, Kraft Mihály III ker. filatori dülőben 6708/1 számu telke 1597 koronáért Pavlik József és nejére, Meszner Mihály és társa III. ker. Testvérhegy 3206. sz. telkük dr. Kepes Lászlóra. *A pesti oldalon:* Özv. Szihardtner Ferenczné VI. ker. Dessewffy-utcza 20. sz. háza Bürger Mihályra (hagyaték), Hell Ferencz VII. ker. Csömöri-ut 13. sz. és IX. ker. liliom-utcza 26. sz. házaknak részei özv. Hell Ferenczné és gyermekeire, Bleuer Miksáné VII. ker. szövetség-utcza 8. sz. háznak része Neumann Máriára, Takács Kálmán VI. ker. Szondy-utcza 53. sz. háznak része Dub Albertra (csere), Nádossy Endre VII. ker. kis-zugló 2369. sz. háznak része Nádossy testvérekre, Böhm Sámuel VIII. ker. vas-utcza 5. sz. háznak 1/2 része Böhm Irma, Vilma, Emilia és Jánosra, Karczag Vilmos VI. ker. Bajza-utcza 6. sz. háznak 1/2 része Karczag Vilmosné, szül. Kopácsy Juliskára, Molló, szül. Habermayer Karolina VII. ker. Dembinszky-utcza 4. sz. háza 185.000 koronáért Rózsa István és nejére, kiskoru Unger Ullmann Ibolya V. ker. József-tér 11. sz. házának részére 32.000 koronáért Landsberger Izidor és nejére, Kunz Nep. János IX. ker. Ferencz-körut 8. számu házának része Kunz Irén, Richard és Ervinre, Arnold Bálint X. ker. Szapáry-utcza 16. számu házának része özv. Arnold Bálintnéra, özv. Arnold Bálintné X. ker. Szapáry-utcza 16. számu háza 20.000 koronáért Koch Béláné szül. Kerti Erzsébetre, Grossmann szül. Eisenstädter Klára VI. ker. Kis János-utcza 13. számu és felső erdősor 10. számu házaknak részei 45.000 koronáért Grossmann Vilmosra, Tolnai János VII. ker. gyár utcza 32. számu háznak része 300 koronáért Tompa Antalra, Jalics Andor VI. ker. Károly-utcza 26. számu háznak része 150.000 koronáért Jalics Ferenczné szül. Jálics Vilmára, Scheiring Ferenczné szül. Jecsi Mária IX. ker. páva-utcza 20. számu háznak része kk. Scheiring Mária, Károly és Józsefre, Wallner Gáspár X. ker. Rákosfalva Álmos-utcza 5. számu háznak része özv. Wallner Gáspárné és gyermekeire, Hegyi Ferencz és neje VIII. ker. nap-utcza 7. számu házuk 38.600 koronáért Schlesinger Irmára, Tolmár Mihály és neje X. ker. Szigligeti-utcza 26. számu házuk 1001 koronáért dr. Rába Mihályra, Spitzer Fáni X. ker. Felső-Rákos 7599/5/32. számu telke 125 koronáért a magyar hitelszövetkezet budapesti fiókjára, Zseller István VI. ker. aréna-ut 106. számu teleknek része 4436 koronáért ifj. Zseller Lipótra.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **Az 1848/49-es honvédegyletek központi bizottsága** által mára egybehivott ülést közbenjött akadály miatt nem tartották meg, s megtartását 7-ére, hétfőre halasztották.

— **A malomhivatalnokok egyesülete** e hó 13-án délután 3 órakor tartja VIII-ik rendes közgyülését a következő napirenddel: 1. A közgyülés jegyzőkönyvének hitelesitésére két tag kiküldése. 2. Jelentések. 3. Felmentvény megadása. 4. Az egyesületnek a magántisztviselők otthonába való beolvasztása. 5. Vagyonkezelő és végrehajtó bizottság kiküldése. 6. Inditványok.

— **A magyar vasuti- és hajózási klub** ez évi május hó 22-én olaszországi kirándulást rendez tagjai számára. Az indulás a déli vaspálya pályaudvaráról fog megtörténni és Pragerhofon át első napon *Velenczét* fogja érinteni a társaság. Két napi tartózkodás után *Bolognába,* majd *Rómába* utaznak, hol négy napig időznek; innen *Nápolyba, Pompejibe, Sorrentóba, Capri* szigetére mennek, melynek megtekintése után, körülbelülbelül 15 nap mulva, Fiumén át térnek haza Budapestre.

— **A magyar jogászegylet** szombati ülésén dr. *Balás* Elemér kir. alügyész tartott előadást a feltételes elitélésről, melyben a külföldutánzás egyik jelenségét látja. Azt mutatta ki, hogy az uj intézmény a népben csak a büntetlenül álló bünözés gondolatát fogja felébreszteni, a mi csak a kriminalitás épen nem óhajtott növekedését vonja maga után. A főváros gonosztevővilága pedig romlottságánál fogva csak uj tápot fog nyerni vele a büncselekmények még nagyobb számban való elkövetésére. Ennek ellensulyozására a szabadságvesztés-büntetések jogának a közigazgatási hatóságok kezéből való kivételét, az egy hónapon aluli büntetések eltörlését, ezek helyett az első kis bünnel szemben a pénzbüntetés, ellenben a visszaesőkkel szemben a mentül hosszabb és szigorubb szabadságvesztés-büntetések alkalmazását sürgeti. Az előadáshoz dr. *Visontai* Soma országgyülési képviselő hosszabb beszédben szólott hozzá, melyben melegen védte a feltételes elitélést.

— **A budapesti lipótvárosi kaszinó** április 13-án délelőtt 11 órakor tartja huszadik rendes (folytatólagos) évi közgyülését saját helyiségében. A közgyülés napirendje a következő: 1. Elnöki előterjesztés. 2. Három tagból álló számvizsgáló bizottság választása. 3. Elnök, két alelnök, hét igazgató, titkár, gazda, pénztáros, ellenőr, ügyész és könyvtáros két évre, 21 választmányi tagnak három évre és egy választmányi tagnak két évre választása. 4. A választmány, illetőleg a tagok részéről esetleg benyujtandó inditványok tárgyalása.

— **Az V. ker. polgári kör** 1902. évi április hó 15-én, kedden délután 6 órakor tartja a kör helyiségében (V. ker., Vécsey-utcza 4. sz.) évi rendes közgyülését, melyre a t. cz. tagokat ez uton figyelmezteti *Hüttl* Tivadar elnök.

— **Az orsz. közegészségi egyesület** 1902. évi április hó 9-én, szerdán délután 5 órakor tartja a budapesti kir. orvosegyesület üléstermében (VIII., Szentkirályi-utcza 21. sz., I. em.) évi rendes közgyülését a következő napirenddel: 1. Elnöki megnyitó Kétli Károlytól. 2. Főtitkári jelentés. 3. Pénztárosi jelentés. 4. Az alapitványi bizottság jelentését. 5. Az évi számadásokat és pénztárt vizsgáló bizottság jelentése. 6. A vidéki fiókosztályok, ugymint a békésmegyei, hódmezővásárhelyi és kolozsvári fiókosztályok, valamint az iskolaorvosi és egészségtantanári szakbizottság jelentése. 7. Trefort-jutalmak odaitélése stb.

— **A kereskedelmi segélyegylet** szombaton tartotta ez évi közgyülését. Az előterjesztett évi jelentés a következő: az egyesület vagyon 93 123 kor. 35 fillér. Az összes bevétel 31.828 korona 32 fillér, ebből tagdijjárulék 23 899 korona, melyből gyógyszerekre 8374 kor. 86 fillér, orvosi tiszteletdijakra 5852 korona, segélyekre 530 korona, halálozási adományra 1950 kor. és kórházi ápolási dijakra 319 kor. 90 fillért adtak ki. Az igazgatóságba beválasztattak: *Bródy* Sándor, maróthi *Fürst* Bertalan, *Kramer* Leó, vásárhelyi *Wodianer* Hugó; a választmányba: Aczél Kálmán, Balog Mihály, Engl Bernát, Gottlieb Adolf, Kirschbaum Jakab, König Adolf, Litzmann J. Izidor, Löffler Károly, Moró József, Steiner Benő, Török Adolf, Weisz Jakab; a felügyelő bizottságba: Ernst Antal, Junker József, Keleti Péter, Lichtenstein Miksa, Litzmann Ignácz és Sas Manó.

— **Az aquinoi Szent Tamás-társaság** e hó 9-én, szerdán délután 5 órakor a központi papnevelő-intézet aulájában (IV., papnövelde-utcza 7., I. emelet) rendes felolvasó ülést tart. Tárgysorozat: Folyó ügyek. — Dr. *Werdenich* Endre rendes tag felolvasása: A földbirtokjog főbb tételei Aristotelesnél és a keresztény bölcseletben.

— **Az országos középiskolai tanár-egyesület** budapesti köre e hó 9-én, szerdán, délután 6 órakor, az egyesületi helyiségben (ujvilág-utcza 2. szám) ülést tart. Tárgy: *Tóth* Rezső előadása a latin nyelvnek a leánygimnáziumban való tanitásáról. Vendégeket szivesen látnak.

— **A magyar szent korona országai vörös kereszt-egyletének** igazgatóválasztmánya és központi választmánya április 19-én, szombaton délután 4 órakor az egylet hivatalos helyiségében, a IV., kecskeméti-utcza 5 szám alatt együttes rendes ülést tart gróf *Csekonics* Endre m. kir. főasztalnokmester elnöklésével. A tárgysorozat a következő: 1. Az ápolónői tanfolyam, intézeti és szabadságolt ápolónők alapszabályzatának tárgyalása. Előadó: *Babarczi-Schwartzer* Ottó tr. főgondnok. 2. Az Erzsébet-kórházban tervbe vett átalakitások és javitások engedélyezése. Előadó: *Babarczi-Schwartzer* Ottó tr. főgondnok. 3. A sorsjegyellenőrző bizottság jelentése mult évi müködéséről. Előadó: *Latinovits* János igazgató. 4. Az országos közgyülés elé terjesztendő évi jelentés tárgyalása. Előadó: *Babics* József jegyző. 5. Az 1901. évi zárszámadások bemutatása. Előadó: *Latinovics* János igazgató. 6. Intézkedés a központi választmányban megüresedett helyek betöltése és a közgyülési teendők iránt. Előadó: dr. *Farkas* László főjegyző. 7. Folyó ügyek. Előadó: *Csávossy* Béla igazgató.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Főügyész mint védő.** Párját ritkitó eset történt a budapesti királyi itélőtábla büntető-biróságának II. tanácstermében. Annak idején, mint közöltük, a budapesti kir. törvényszék *Lőrincz* Szilárd fővárosi irnokot csalásért elitélte, mert Lőrincz azzal volt vádolva, hogy egy öreg özvegy asszonytól, *Almássy* Erzsébettől ravasz fondorlattal kicsalt egy 14.600 koronáról szóló takarékpénztári könyvet. A mai felebbezési tárgyaláson aztán érdekes fordulat állott be. Mielőtt ugyanis dr. *Vázsonyi* Vilmos előadta volna védelmét, felállott a vádlói székből dr. *Vargha* Ferencz főügyészhelyettes és kérte a felszólalások sorrendjének megváltoztatását. Ezt kinyerve, közel egy félórát tartó beszédében hivatkozott az uj bünvádi perrendtartás szabadelvü szellemére és kijelentette, hogy a törvényszéki itélet, eltekintve attól, hogy a 384. §. 10. pontjába ütköző alaki semmiségi ok miatt *különben is törvényellenes — egyenes sérelem az anyagi igazság ellen.*

— Semmisitse meg — ugymond — a kir. itélőtábla az elsőbiróság ezen itéletét, hogy nyoma se maradjon annak, miszerint volt egy kir. törvényszék, mely ily abszurd itéletet hozott!

Az itélet rendelkező része ugyanis *csalásban* mondja ki bünösnek *Lőrincz* Szilárdot, elkövetve az által, hogy «özv. *Almássy* Erzsébetet ravasz fondorlattal tévedésbe ejtette és ez által neki vagyoni kárt okozott».

Az indokolás szerint pedig vádlott sértettet öntudatlan állapotba hozta és ezen állapotát arra használta fel, hogy tőle egy takarékpénztári könyvet elvegyen.

A mig tehát a rendelkező rész *csalásban* mondta ki vádlottat bünösnek, az indokolás szerint *rablást* követett volna el. — Mivel azonban nemcsak hogy a rablás tényálladékát nem látja fennforogni, de a csalásét sem, *kéri a táblát, hogy a vádlottat mentse fel és rögtön helyezze szabadlábra.*

Az elnök felszólitására dr. *Vázsonyi* védőre került volna a sor, ő azonban kijelentette, hogy a főügyészhelyettes védőbeszéde után neki nincs semmi mondani valója.

A biróság rövid tanácskozás után vádlottat *felmentette és rögtön szabadlábra helyezte.*

A tárgyaláson jelen volt szépszámu közönség ovácziókban részesitette dr. *Vargha* Ferencz főügyészhelyettest.

SPORT.

— **Cricket and football klub — Budapesti torna klub football-mérkőzése.** A közönség tegnap ismét ellepte a tribünöket, abban a reményben, hogy az angoloktól a husvét hetében a két mérkőzésén kapott 67 goal után (egyet mi is adtunk véletlenül), végre mi is adunk legalább az osztrákoknak nehányat. A rendező egyesület hibát követett el azzal, hogy egy órával előbb kezdte a matchet, mint a hogyan kezdette és erről a közönségre nézve bizonyára rendkivül fontos változásról csak néhány helyen látható értesitést adott. Szerencsére a football-mérkőzések közönsége rendkivül szemfüles és csak kevesen késtek el. — Erre azonban nem szabad számitani és jövőben kerüljék az ilyen változtatásokat. A mérkőzés, sajnos, nem volt olyan, a milyet vártunk, még pedig azért, mert mindkét egylet nem a legjobb erőivel állott ki. A torna-klub csapatából Windett és Ordódy hiányoztak és a cricketerek első csapatából pedig csak Singer, Redfern, Rabe, Bugnó és Friedl játszottak, a többiek második csapatbeli játékosok. Igazság kedveért meg kell azonban jegyeznünk, hogy a cricketerek e két csapata között alig van egy-két goal különbség.

A csapatok összeállitása következő volt: Cricketerek: kapus: Singer, hátvédők: Hübl, Bäck, fedezetek: Láng, Redfern, Bob. — Csatárok: Pochacker, Hussek, Rabe, Bugnó, Friedl. — B. T. C.: kapus: Bodonyi, hátvédek: Harsády, Lucimo, fedezetek: Fey, Wagner, Cservenka. — Csatárok: Buda, Róka, Mannó, Hajós, Minder. — Kár, hogy csatáraink a kapu előtt rendesen elvesztik hidegvérüket és ez áll különösen a középső csatárra, ki feltünően nehézkes volt és lövései teljesen veszélytelenek voltak. A védelem kitünő volt és a támadásban is nagy szerepet játszott, nekik köszönhetjük, hogy a játék, mindkét félidőben, a criketerek terén folyt és kapujuk erős támadásoknak volt kitéve, melyek azonban főleg a kapus kitünő védelmén törtek meg. Az első goalt mi kaptuk, nem sokkal ezután a bécsiek is megkapták a magukét. A második félidőben egy goal se volt és igy a mérkőzés eldöntetlen maradt.

— **A hadsereg és a bajnoki vivóverseny** A magyar athletikai szövetség közhirré teszi, hogy az e hó 25., 26. és 27-én rendezendő országos bajnoki vivóversenyén a már kibocsájtott versenyfeltételek 5. pontja hatályon kivül helyezésével *a cs. és k. közös hadsereg és haditengerészet tényleges állományu tisztjei és hadapródjai honosságukra való tekintet nélkül résztvehetnek.* E fontos határozatnak érdekes előzményei vannak. A közös hadügyminiszter ugyanis ismételten leirt a szövetséghez, hogy a versenyen a közös hadsereg közt honosságok miatt ne tegyenek különbséget, sőt e kérelme nem teljesittetvén, a mult évi vivóversenyen a közös hadsereg tisztjeinek a részvételt megtiltotta. A M. A. Sz. tanácsa gróf Széchenyi Imre elnöklete alatt e hó 4-én az uj versenyszabályokkal kapcsolatban tárgyalta a hadügyminiszter leiratát. A tanács hosszu vita után ugy oldotta meg a kérdést, hogy a jövő évtől kezdve, tekintve különösen kardvivásunk magas szinvonalára, minden évben nemzetközi bajnoki vivóversenyt fog rendezni és addig is átmenetileg az idei versenyre, a hadügyminiszter kivánságának eleget téve, a közös hadsereg és hadi tengerészet tisztjeinek és hadapródjainak kivétel nélkül megengedi a részvételt.

— **Labdarugás.** E hó 11-én rendkivül érdekes hazai mérkőzés kerül eldöntésre, a mennyiben a jelenleg kitünő formában levő magyar uszó-egyesület régi riválisával, a müegyetemi football-klubbal méri össze erejét. E mérkőzés már annyiban is érdekes, mert a Mü. F. C. nem tartozik a szövetségi egyesületek közé s a bajnokságért nem küzdő csapatok legjobbika, igy tehát a match eredménye révén érdekes összehasonlitásra lészen alkalmunk.

— **A német derby.** Az utolsó bánatjelentés után a német derbyben istállóink részéről még tizenhét ló tartotta meg induló jogát és pedig: Ka Gail, Kiss me, Dynamit, Kapellmeister, Cheque, Glória, Macdonald, Phönix, Kunibert, Gyalár, Mayor, Original, Arriviste, Baratore, Luxardo, Nunquam dormio, Liubár. A német derby favoritja Edgardo.

Alagi lóversenyek.

(VI. nap, ápr. 6.)

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

A tegnapi versenyprogrammon nagyobb szabásu verseny nem szerepelt, mégis nagyszámu közönség nézte végig a versenyeket. A fő versenyszámok a *Maritta* és *Igazgatósági-dij* akadályversenyek voltak. Az elsőt megint *May be* nyerte meg három ló ellen, az utóbbit pedig *Famulus, Mr. Persse* angol urlovassal nyergében. A *cserháti handicapban* az utolsó fordulatnál *Pfeiffer El Batidorral* felbukott s a vállán sulyosabb zuzódásokat szenvedett. A tegnapi versenyek nem igen elégithették ki a publikumot. A három sikversenyen kivül egy akadályversenyben három, egy gát- és egy akadályversenyben pedig csak négy ló indult. Ez legjobb bizonyitéka annak, hogy ezek a minden évben jobban és jobban dijazott versenyek egyforma stádiumban maradnak.

A részletes eredmény a következő:

I. *Cserháti handicap.* 1200 k. 2000 m.
1. Lipthay B. 3é *Vielliebchen* 59 lov. Horthy Sz.
2. Mr. White 3é sm. *Lator* 64 1/2 kg. » Horthy J.
3. Jankovich-Bésán 3é pm. *Fizess* 73 kg. » Szemere
0. Gr. Pejacsevich 4é pm. Contremineur 74 » Tulajdonos
0. Gróf Chorinsky száz. 4é pm. Kicsoda 73 » Tulajdonos
0. Jóny százados 3é sk. Brianza 64 1/2 kg. » Hagelin
0. Geist G. 3é sher, El Batidor 61 1/2 kg. » Pfeiffer
Küzdelem után fejhosszal nyerve, 1/2 hosszal harmadik. — *Tot.* 10 : 56, helyre: 50 : 76, 86, 74.

II. *Eladók versenye.* 1000 k. 1200 m.
1. Jankovich-Bésán *Kendőző* 68 1/2 kg. lov. Kendeffy
2. Jóny száz. 3é sk. *Divonne* 61 1/2 kg. » Hagelin
3. Folberth főh. pm. *Quäcker* 72 1/2 kg. » Tulajdonos
0. Gr. Esterházy L. 3é pk. Lejda 63 1/2 kg » Czárán
0. Geist G. 4é sher. Cap Martin 69 1/2 kg. » Kagerer
0. Dr. Haber L 3é pk. Roulade 61 1/2 kg. » Erőssy
0. Horthy Sz. 4é pk. Margarin 69 1/2 kg. » Szentkereszty
0. Sigray 4é stpk. Sans corsets 69 1/2 kg. » Rauss fh,
Könnyen 4 h. 1-ső, 2 k. 3-ik. *Tot.*: 10 : 53, helyre: 50 : 74, 62, 62.

III. *Maritta akadályverseny.* 3000 k. 4800 m.
1. Geist G. id. pher. *May be* 78 1/2 kg. lov. Machan
2. Gr. Teleky L. 4é pk. *Clio* 65 kg. » Pecina
3. Folberth főh. id. pher. *Jurátus* 71 kg. » Rosack
0. Jóny F. száz. 4é pk. Perecz 63 kg. » Fejes
Könnyen 30 hosszal 1-ső, 1 hosszal 3-dik. *Tot.*: 10 : 16, helyre: 50 : 64, 98.

IV. *Igazgatósági okadályverseny.* 1800 korona. 3200 m.
1. Gróf Teleky 4é stpm. *Famulus* 65 lov. Persse
2. Geist G. 4é sk. *Rozmaring* 67 1/2 « Krause
3. Mr. White 4é pm. *Cheer up* 65 kg. « Horthy
Könnyen 30 hosszal 1-ső, rossz 3-ik. — *Tot.*: 10 : 19

V. *Trivial gátverseny.* 1500 k. 2600 m.
1. Mr. Lambton 4é sm. *Merész* 64 kg. lov. Moritz
2. Liptay B. 4é stpm. *Ex lex* 68 1/2 kg. « Fejes
3. Aresin Fatton 4é pk. *Azért is* 65 1/2 « Csompora
4. Czárán J. 4é pk. Moderne 63 1/2 kg. « Phillips
Könnyen 3 hosszal 1-ső, rossz 3-ik. — *Tot.*: 10 : 27, helyre: 50 : 74, 96.

VI. *Nagymarosi dij.* 1200 k. 1600 m.
1. Rohonczy G. stpm. *Küzdő* 65 1/2 kg. lov. Horthy
2. Mautner V. stpm. *Fantassin* 65 1/2 kg. » Persse
3. Mr. Silton pm. *Tosti* 65 1/2 kg. » Pejacsevich
0. Geist G. pk. Szerencse 64 kg. » Krause
0. Jankovich-Békén pm. Fuss 65 1/2 kg. » Szemere
0. Jóny F. száz. pk. Fakati 65 kg. » Hagelin
0. Br. Morpurgo A. fhd. sm. Ratking 70 1/2 » Brooke
Küzdelem után nyakhosszal 1-ső, 1 1/2 hosszal 3-ik. — *Tot.*: 10 : 41, helyre: 50 : 72, 78, 76.

GYÁSZROVAT.

Szakall Ferencz a füleki kerület volt országgyülési képviselője, élete 82-ik évében Baraczán ez évi április hó 5-én elhunyt.

Goldis püspök a ravatalon. Az aradi gör. kel. konzisztórium tagjai — mint aradi tudósitónk táviratozza lapunknak — tegnap egész napon át üléseztek és megállapitották *Goldis* püspök temetésének programmját. Elhatározták azt is, hogy eddigi szokásoktól eltérve, az elhunyt püspököt a hodos-bodrogi kolostorban temetik el. A ravatal felállitásához már szombaton hozzáfogtak, de csak vasárnap délelőttre készültek el vele. Tegnap délután a népet még nem bocsátották a gyászházba, mert a konzisztórium határozata szerint a ravatal megtekintését számos olyan egyházi szertartás előzte meg, a mely nagyon késleltette a temetési előkészületeket is. Mindezek daczára a püspöki aulában a tegnapi nap folyamán megfordult Arad város szine-java. *Goldis* hirtelen elhalálozása nagy részvétet keltett a magyar társadalomban s Arad város előkészületeket is tett, hogy ma a temetésen magát méltó módon képviseltesse.

Táborszky Ottó, a m. kir. technológiai iparmuzeum igazgatója, negyvenkilencz éves korában tegnap hirtelen elhunyt. A boldogult tizenkilencz éven át volt a technológiai iparmuzeum igazgatója s még *Trefort* Agoston nevezte ki erre az állásra. Alapos képzettségü szakember s a hazai müszaki irodalom uttörő munkása volt; a gőzkazánokról és a lokomobilokról irt könyvei közkézen forognak. Halála nagy veszteség az iparoktatás és iparfejlesztés ügyére, mert e téren mint előadó tanár és mint ezen elsőrendü hazai müszaki intézet igazgatója tevékeny részt vett. Halálát özvegye és hat kiskoru árvája siratja. Temetése kedden délután fél négy órakor lesz a VII. ker. egri-utcza 10. szám alatti halottasházból.

Siposs Imre sándorfalvai plébános, vácz egyházmegyei áldozár, életének 52-ik s áldozárságának 27-ik évében e hó 3-ikán Cs. Sándorfalván elhunyt.

A hivatalos lapból.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Krausz* Sándor okleveles tanitót a ruttkai állami elemi népiskolához rendes tanitóvá, *Jovanovics* Döme Illés okleveles tanitót a pancsovai felsővárosi állami elemi népiskolához rendes tanitóvá, — a pénzügyminiszter a berettyóujfalui kir. adóhivatalhoz *Karácsonyi* Gerő szamosujvári adóhivatali gyakornokot adótisztté ideiglenes minőségben, az antalfalvi m. kir. adóhivatalhoz *Benke* Tivadar beszterczei adóhivatali gyakornokot adótisztté ideiglenes minőségben, — az igazságügyminiszter balásfalvi *Kis* Jenő budapesti kir. büntető törvényszéki joggyakornokot a kunszentmártoni kir. járásbirósághoz aljegyzővé, — a a földmivelésügyi miniszter *Árpád* Gyula budapesti állatorvosi főiskolai II. tanársegédet ezen főiskola bakteriologiai intézetéhez további két év tartamára II-ik tanársegéddé, *Pasteiner* Alfonz budapesti lakost ideiglenes minőségü dijtalan számgyakornokká, — a kassai kir. itélőtábla elnöke *Krayzell* Miklós eperjesi kir. törvényszéki dijtalan joggyakornokot dijas joggyakornokká, — a nagyváradi kir. itélőtábla elnöke a vezetése alatt álló kir. itélőtábla kerületébe dr. *Coste* Emil ügyvédjelöltet dijas joggyakornokká, — a debreczeni kir. itélőtábla elnöke *Oláh* Lajos nyiregyházai kir. járásbirósági dijtalan joggyakornokot sedélydijas joggyakornokká, dr. *Fekete* Jenő ügyvéd szatmárnémeti lakos, végzett joghallgatót a debreczeni kir. itélőtábla kerületébe dijtalan joggyakornokká, — a lőcsei m. kir. pénzügyigazgatóság *Weisz* Benőt a lőcsei kir. adóhivatalhoz dijtalan gyakornokká, — a temesvári m. kir. pénzügyigazgatóság *Olteanu* Miklóst vámgyakornokká, — a décsi m. kir. pénzügyigazgatóság *Szabadi* János csáki-gorbói pénzügyőri vigyázót a folyó évi május hó 1-én életbe lépő bethleni kir. adóhivatalhoz hivatalszolgává végleges minőségben kinevezte.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Thott* Károly luszti és *Kávay* István abrudbányai állami elemi iskolai tanitókat kölcsönösen, — az igazságügyminiszter *Killer* Gyula bonyhádi kir. járásbirósági segédtelekkönyvvezetőt a paksi kir. járásbirósághoz, — a segesvári m. kir. pénzügyigazgatóság *Ajtay* György erzsébetvárosi és *Kostyuk* Kornél medgyesi dijas gyakornokokat, saját kérelmükre, hasonló minőségben kölcsönösen áthelyezte.

TÁVIRATOK.

Lemberg, ápr. 6. Néhány bécsi lapnak az a jelentése, hogy Lembergben e hó 3-án sok munkanélküli tüntetett, helytelen. Mindössze annyi történt, hogy egy kis csoport munkanélküli ember foglalkozást kért, de egész nyugodtan szétoszlott, a mikor az alpolgármester és az uj pályaudvar épitője kedvező igéreteket tett nekik. Tüntetés egyáltalán nem volt.

Berlin, ápr. 6. *Vilmos* császár *Usedom* tengerészkapitány szárnysegédnek a Tiencsin ostromában és Seymour pekingi expediciójában való részvételéért a pourt le emerite érdemjele adományozta.

Glasgow, ápr. 6. A mint most jelentik, a kórházakba 177 embert vittek, a kik tegnap a labdarugó-tér korlátjának keresztültörése alkalmával megsebesültek. Azon a három emberen kivül, a kik nyomban meghaltak, még tizenhét ember halt hele sebeibe.

Konstantinápoly, ápr. 6. Az *Agence de Constantinople* hivatalos török részről felhatalmazást kapott arra, hogy teljesen alaptalannak nyilvánitsa egy berlini lap hiresztelését a szultán családjának egy kiváló tagja haláláról vagy megbetegedéséről.

Pétervár, ápr. 6. Az ufai puskaporraktár felrobbanását, a melyet tegnap jelentettek, az okozta, hogy a puskaporos pincze fölött lévő korcsma kigyuladt.

A pápa jubileuma.

Róma, ápr. 6. A pápa ma a biborosokat fogadta. A szent kollegium legöregebb tagja, *Oreglia* biboros üdvözölte a pápát jubileuma alkalmából. A pápa megköszönte a szerencsekivánatokat, azután beszélgetett a biborosokkal.

Zavarok a Balkánon.

Konstantinápoly, ápr. 6. Ipekbe, a hol, mint már jelentettük, zavargások törtek ki, két zászlóalj katonaság ment. Ide érkezett hirek szerint, e hó 2-ika óta Mitroviczával és Novibazárral megszakadt a forgalom. Mindkét városban nagy a rémület. A bazárok zárva vannak. Novibazárban a kajmakám a czitadellába menekült, a konakot és a táviróhivatalt lázadók tartják megszállva. *Semri* basa tábornok egy lovasezreddel elindult Bistinából, hogy a nyugalmat helyreállitsa. A portán kijelentik, hogy a zavargások csak helyi természetüek és hogy a rend helyreállta ma vagy holnap várható.

Konstantinápoly, ápr. 6. Az a hiresztelés, hogy az ökumén patriarcha állása a Firmiliánügy miatt megrendült, eddigelé nem nyert megerősitést.

Konstantinápoly, ápr. 6. A porta megint körlevelet intézett a török nagykövetekhez a maczedóniai helyzet dolgában.

A spanyol banktörvény.

Madrid, ápr. 6. A pénzügyminiszter által a kamara elé terjesztett banktörvény lényeges rendelkezései ezek: Az államkincstár a függő adósság összegét tiz év alatt visszafizeti a banknak. A visszafizetésre a következő összegek forditandók: Az 1899 augusztus 2-iki törvény értelmében kibocsátandó közadósság összege; egy vissza nem fizetendő vagy visszafizetendő belső vagy külső kölcsön felvételének eredménye, a mely kölcsön egész vagy részleges kibocsátására felhatalmazzák, végül a jövő költségvetési évek feleslegei. A bank által kibocsátható pénztári jegyek maximális összege 1200 millió pezeta. Minden ezt meghaladó összegnek fundálva kell lennie és pedig felerészben aranyban. A kormány érintkezésbe fog lépni a bankkal, hogy a kölcsönleszámitolási kamatlábat a közalapok garancziája mellett megállapitsa. Ennek a kamatlábnak fél százalékkal magasabbnak kell lennie a váltóleszámitolási kamatlábnál. A kormány a közadóssági czimleteknek és a dohánytársaság részvényeinek eladása ügyében is érintkezésbe fog lépni a bankkal, hogy jövőre a váltótárczában kizárólag leszámitolt 90 napos váltók legyenek. Ezt az eladást azonban csak akkor fogják végrehajtani, ha a banknak visszafizetik azokat az előlegeket, a melyeket az államkincstárnak adott.

KÖZGAZDASÁG.

Köln, ápr. 6. A Köln. Ztg. jelenti: Azok a legutóbbi időben Berlinből terjesztett hirek, a melyek szerint legközelebb állitólag általános hengermü-szövetség fog alakulni, arra vezetendők vissza, hogy Felső-Sziléziából kezdeményezés történt abban az irányban, hogy az egyes csoportok maguk között kölcsönösen jelöljék ki fogyasztó területüket és az eladást közös központi teleppel végeztessék. Ma ebben az ügyben előértekezletet tartanak a rajna-vesztfáliai hengermüvek, a melyben azonban csak a nagyobb vállalatok vesznek részt. Ugyancsak Felső-Sziléziából indult ki az a kezdeményezés is, hogy a különféle tartó, drót, finompléh stb. szövetségeket egységes szervezetté egyesitsék. Mind a két inditványt a jövő hét folyamán fogják tárgyalni Berlinben az egyes csoportok. Az általános aczélmü-szövetség alapitásáról egyelőre lemondtak.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **A Nicholson gépgyár részvénytársaság** tegnap tartotta VII-ik évi rendes közgyülését, *Nicholson* W. Fülöp elnöklete alatt. Az igazgatósági jelentés melegen emlékezik meg *Pulszky* Ágost igazgatósági tag haláláról, kinek emlékét jegyzőkönyvbe iktatták. Az üzleteredmény, az értékcsökkenési alapra levont 39.805·33 k. és a kétes követelésekre leirt 29.366·43 k. levonása után, 149.728 k. tiszta nyereséget mutat föl. Ebből a tartalékalapba 20,000 koronát helyeztek és az igy 130.000 koronára emelkedett. A jutalékok levonása után és a mult évről áthozott 30.205·66 k. hozzáadásával a közgyülés rendelkezésére 146 960·86 k. maradt, mely összegből 120 000 k. osztalékul, részvényenkint 12 koronát fizetnek ki, e hó 7-ikétől a magyar általános hitelbanknál. A fenmaradó 26 960·86 koronát uj számlára irták elő. A közgyülés tudomásul vette a jelentést, a felmentvényt megadta és köszönetet szavazott a vezetőségnek. Végül az igazgatóság és felügyelő bizottság tagjait ujból megválasztották.

** **A brüsszeli nemzetközi czukorkonferenczia** befejezte után az *orsz. magyar gazdasági egyesület* azzal a kéréssel fordult a kormányhoz, hogy a czukorkiviteli jutalmak megszüntetésére — és a czukorvámok leszállitására vonatkozó nemzetközi egyezmény által a czukorrépa termelők és a czukoripar számára létrejött uj helyzet megbeszélése, és az érdekelteknek erre vonatkozó nézeteik és óhajtásaik kifejthetése czéljából az érdekképviseletre hivatott testületeket értekezletre hivja össze. A földmivelési miniszter, a pénzügyminiszterrel egyetértőleg teljesitve ezt a kérelmet, összehivta az értekezletet, mely — az összehivó miniszter elnöklése alatt — a földmivelési minisztérium tanácstermében tegnap, vasárnap, délelőtt tartotta meg ülését. Résztvettek abban: az érdekelt három szakminisztérium képviselői, és pedig a pénzügyminisztérium részéről *Töepke* Alfréd államtitkár és *Teleszky* min. titkár; a kereskedelmi minisztérium részéről *Biró* Tamás min. tanácsos; a földmivelési minisztériumból nemeskéri *Kiss* Pál államtitkár, *Ottlik* Iván min. tanácsos, *Tervey* Imre osztálytanácsos, *Deininger* és *Juhász* kincstári jószágigazgatók, *Kriek* felügyelő és *Károly* tanár; továbbá *Hatvany* József, mint a brüsszeli konferencziára kiküldve volt szaktanácsadó. — Az érdekeltek képviseletében pedig: az orsz. magy. gazd. egyesület részéről gróf *Dessewffy* Aurél egyleti elnök, őrgróf *Pallavicini* Ede, báró *Harkányi* János, *Otocska* Béla és *Rubinek* Gyula; a magyar czukorgyárosok országos egyesülete részéről: *Hatvany-Deutch* Sándor egyleti elnök, báró *Haupt-Stummer* Lipót, *Kornfeld* Zsigmond, diószegi *Kuffner* Károly és *Patzenhofer* Rezső; az erdélyi gazdasági egyesület részéről: *Éber* Ernő egyleti segédtitkár s végül mint jegyző *Koós* miniszteri fogalmazó. — Az értekezleten a meghivott érdekeltek közt beható s a dolog természetéből folyólag bizalmas jellegü eszmecsere folyt a napirenden levő fontos kérdés fölött, melynek során igyekeztek czukorrépa-termelésünk és czukoriparunk helyzetéről hü képet adva, a kormányt óhajtásaik felől behatóan tájékoztatni. A tanácskozás befejezte után az elnöklő földmivelési miniszter köszönetet mondva az értekezletnek, különös megnyugvással konstatálta azt az örvendetes összhangot, melyet az itt érdekelt különböző termelési ágazatok faktorai közt ezuttal is észlelni alkalma volt; és biztositotta róla az értekezletet, hogy a kormány a legőszintébb jóakarattal fog igyekezni ezen nagyfontosságu termelési ág helyzetét a változott viszonyok közt is a lehetőséghez képest elviselhetővé és annak további fennállását lehetővé tenni. Az érdekeltek köszönetet mondva az elnöklő földmivelési miniszternek, hogy alkalmat adott nekik óhajtásaik tüzetes kifejtésére: láthatólag megnyugodva távoztak az értekezletről.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **A czukoregyezmény és a marhahizlalás.** A brüsszeli czukorkonferenczia eredményei aggodalommal töltötték el Ausztria marhapiaczait, a mennyiben az egyezmény folytán beállható czukortermelési redukczió okvetlen káros behatással lenne a marhahizlalásra s igy Bécs hizott marhaszükségletét nem lehetne oly könnyen ellátni, mint eddig, holott pedig ezt, miután husa izletesebb, sokkal inkább keresik, mint a nem hizlalt marhát. Az érdekelt körök megkeresték ebben a tárgyban a különböző czukorgyárakat nálunk és Ausztriában. Az osztrák czukorgyárak véleménye általában az, hogy a nyersczukor-termelésben nem várható nagy üzemredukczió, s igy a marhahizlalás redukcziójától sem kell tartanil sőt kilátás van arra, hogy nagyobb mennyiségü melasszét forditanak ezentul marhahizlalásra, mint eddig, a mi a hizott marhák kvalitását emelni fogja. A magyar és cseh czukorgyárak azonban épen nincsenek egy véleményen osztrák kollegáikkal, mert szerintük a czukortermelés redukcziója a répatermelés redukcziójára vezetvén, természetes, hogy a nyerendő répaszelet és melasszé is kevesebb lesz, mivel pedig ez a marhahizlalás egyik főtényezője, természetes szerintük, hogy ebben is visszaesés fog beállani.

IPARÜGYEK.

— **A budapesti (ipari) munkaközvetitő intézetnél** a mult heti kimutatás szerint 6174 munkás keres foglalkozást, kik közt majdnem minden iparág képviselve van; hiányzik azonban és munkát kaphat helyben: 1 nagykoru ékszerész és órás; vidéken: 1 puskamüves, 1 késes, 1 aranymüves, 1 kefekötő szőrmunkára, 2 kosárfonó, 3 takács, 1 paszományos asztali munkás, 1 paplanos, 1 kőrajzoló angol irásra, 1 sütő, 1 mézeskalácsos, 2 füstfaragó, 5 női szabó, 18 czipész, 80 kőfejtő napi fizetés vagy szakmánymunkára. Keresnek továbbá: nyomdai berakónőt, könyvkötőnőt, kalapdiszitőnőt varrónőket férfi és női szabósághoz, virágkészitőnőt, fehérnemü mosó és vasalónőt, dobozgyári munkásnőket, himzőnőt, vendéglői mindenes és szakácsnőt. Inasfiukat fölvesznek: asztalos, bádogos, fényező, kárpitos, kovács, czipész, faesztergályos, lakatos, müszerész, czukrász, férfi- és női szabómesterek, kereskedők, fényképészek, nyomdák és gyárak; tanulóleányokat pedig: kereskedők, nyomdák, varrodák és gyárak. Jelentkezni kell az intézetben, VIII. ker., József-körut 36. szám alatt.

-- **Société Anonyme de Charbonnages de Ratkovica Croatie.** Ez alatt a czim alatt az Agramer Tagblatt közlése szerint a brüsszeli iparbank 1,350.000 frank alaptőkével egy Horvátországban, P zsegától 4 kilométernyire fekvő kőszénbánya kiaknázására részvénytársaságot alapitott. A bánya 50.120 méter mélységben fekvő kőszénerei igen hatalmas kőszénkészletet tartalmaznak. A szlavon helyi vasut ratkovicai állomásától egy hat kilométer hosszu iparvasut vezet a bányamüig.

KIÁLLITÁSI ÜGYEK.

= **A nemzetközi kertészeti kiállitás.** Május elején nyilik meg Budapesten a városligetben a nemzetközi kertészeti kiállitás, mely 3-tól 12-ig fog tartani. Már megkezdték az iparcsarnok előtti korzóterület bekeritését, 15-én már az iparcsarnokban is megkezdhetők lesznek a munkálatok. Az idei kertészeti kiállitás rendkivül gazdagnak és impozánsnak igérkezik. A kiállitók közt szerepel első sorban a király schönbrunni, lainzi, laxenburgi, budavári és gödöllői kertészete, *József* főherczeg alcsuthi, margitszigeti és fiumei udvari kertészete, továbbá báró Rothschild Natháuiel hires bécsi, gróf Harrach L./m. brucki kertészete, Németország, Francziaország, Hollandia, Anglia stb. kertészeteinek termékei. Különösen ki fog válni a világhirü londoni Sanders et Sons kertészete. A kiállitás rendezése élén *Emich Gusztáv*, a kertészeti egyesület elnöke és *Ilsemann* Keresztély főtitkár szorgoskodnak. A király adja a nagy dijat: egy ezüst és kristályból való pompás reggeliző készletet. Dijakat adtak József és Frigyes főherczegek, számos főp p és előkelőség.

KÖZLEKEDÉS.

() **A Hármas-Körös hajózása.** Gyuláról jelentik, hogy a nyáron hozzáfognak a Körös hajózhatóvá tétele munkálataihoz. Több duzzasztó és csege épül. A munkálatok öt millió korona költséggel terveztetnek. Az előmunkálatokat a miniszter rendeletére a gyulai folyammérnöki hivatal vezeti.

Szerkesztői üzenetek.

Szőke leány. A szeplő ellen való kenőcs reczipéje következő:

Rp.
Merc. pp. alb.
Bismuth. subnits.
aa gr. 2.
Vaselin. alb.
gr. 20.
Ol. amygd. amar
„ citr. cort.
aa. gr. 0 5.
M. f. l. art. ungv.
Ds. Kenőcs.

Estve, lefekvés előtt kell az arczbőrt bekenni vele. A szeplők legfölebb két hét alatt biztosan elmulnak.

Előfizető. *K.* Szokás, mivel legalább hat, illetőleg hét hónapig tart a gyász.

Tulajdonos és kiadó:
„Egyetértés" Hirlapkiadó, Irod. és Nyomda-Részv.-társaság.
Igazgató: ***Erdős Armand.***

Napirend 1902 április 7.

Naptár: Hétfő, április 7. — Római katholikus: Epifán pk. — Protestáns: Epifán. — Görög-orosz: (márczius 25.) Gyüm. B. A. — Zsidó: Veadar 29. — Nap kél: 5 óra 11 perczkor, nyugszik: 6 óra 21 perczkor. — Hold kél: 4 óra 24 perczkor éjjel, nyugszik: 5 óra 15 perczkor délután.

A pénzügyminiszter fogad d. u. 4 órakor

A főváros magánépitési bizottságának ülése d. u. 5 órakor az uj városházán.

A magyar tudományos akadémia első osztályának ülése délután 5 órakor.

A nemzeti zenede hangversenye a fővárosi vigadóban este fél 8 órakor.

Osztálysorsjáték huzása d. e. 9 órakor.

A központi honvédbizottság bizottsági ülése.

Ruhaneműek árverése a terézvárosi zálogházi intézetben.

Sorozás a Mária Terézia-laktanyában (üllői-ut) reggel 8 órakor. Sorra kerül a III. korosztály 2361-től végig.

Tavaszi tárlat a városligeti műcsarnokban délelőtt 9-től délután 4 óráig, belépődij 1 korona.

A Nemzeti Szalon tavaszi tárlata délelőtt 9 órától este 8 óráig; belépődij 50 fillér.

Nemzeti muzeum: Természetrajzi tár d. e. 9—1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődijjal tekinthetők meg.

Országos képtár zárva.

Iparművészeti muzeum zárva.

Technológiai muzeum d. e. 9—1-ig.

Mezőgazdasági muzeum zárva.

Földtani muzeum zárva.

A magy. tud. akadémia Goethe-szobája d. e. 10—12-ig.

Muzeumi könyvtár d. e. 9—1 óráig.

Akadémiai könyvtár délután 2—7-ig.

Egyetemi könyvtár zárva.

Az uj országház kupolacsarnoka és lépcsőháza d. e. 10—1 óráig 40 fillér, azontul este 6 óráig 1 korona.

Állatkert nyitva egész nap. Belépti dij 30 kr.

Egyetemi füvészkert (az üllői-uton) nyitva d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6 óráig

A m. kir. központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára es térkép-gyüjteménye nyitva 10—1-ig.

Magyar kir. kereskedelmi muzeum. *Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár* V., váczi-körut 32. szám. Hivatalos órák 9—2-ig. *A hazai termékek állandó kiállitása és a kereskedelemtörténeti gyüjtemény,* továbbá a *háziipari kiállitás* a városligeti iparcsarnokban minden nap d. e. 9 órától 12-ig és d. u. 3—6-ig.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Budapest, 1902 április 7-én.
Zárva.

NEMZETI SZINHÁZ.

Bérlet 67. sz.
Budapest, 1902 április 7-én.
Hamlet, dán királyfi.
Tragédia 5 felvonásban. Irta Shakspere. Ford. Arany J.
Személyek:

Claudius	Szacsvay
Hamlet	Mihályfi
Horatio	Pálfi
Polonius	Vizvári
Laertes	Horváth
Voltimand	Narcziss
Cornélius	Deák
Rosenkranz	Latabár
Guildenstern	Dezső
Osrik	Harmath
Pap	Mészáros
Marcellus	Hetényi
Bernardo	Kőrösmezei
Francisco	Abonyi
Hamlet atyjának szelleme	Egressy
1-ső sirásó	Rózsahegyi
2-ik sirásó	Szőke
Gertrud	Fái
Ophélia	Török

Kezdete 7 órakor.

VÍG-SZINHÁZ.

Budapest, 1902 április 7 én.
A zsába.
Bohózat 3 felvonásban. Irták: Hennequin és Duval. Forditotta: Molnár Ferencz.
Személyek:

Banisard	Góth
Colette	Pécsi P.
Leclapierné	Nikó
Marcinelle	Hegedüs
Susanne	Haraszthy
Lehuchois	Balassa
Zenobia	Hegedüsné
Théodore	Tanay
Sophie	Bálint
Casimir	Győző

Kezdete $7\frac{1}{2}$ órakor.

VÁR-SZINHÁZ.

A szegedi szintársulat vendégjátéka.
Bérletben 6. sz.
Budapest 1902 április 7 én.
Pillangó csata.
Kezdete 7 órakor.

MAGYAR SZINHAZ.

Budapest, 1902 április 7-én
FIFIN.
Operett 3 felv. Irta és zenéjét szerzette: Dr. Schwimmer A.
Személyek:

Pitkins P.	Sziklai
Mari	Lányi
Harry	Ráthonyi
Turtle S.	Szilágyi
Michel	Palásthy
Fifin	Fedák
Hopkins	Mátrai
A felesége	Sziklainé
A leánya	Mezei
Kitty	Tomcsányi
Brigitt	Béres
Baxter	Borbély
Miss Baxter	Iványiné

Kezdete ½8 órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, 1902 április 7 én.
Egy görbe nap.
Énekes bohózat 3 felv. Dalokkal és tánczokkal. Irták: Csiceri Bors és Tsa. Zenéjét részben szerzette: Barna Izsó.
Személyek:

Borsszem Jankó	Dezsőfi F.
Vewrewshegyi	Németh
Leona	Krecsányi
Izolda	Dóry M.
Kraxelhuber	Kovács M.
Krasznahubay	Szirmai
Monokles báró	Sümegi
Kottlik Z.	Szécsi
Tinike	Nagy
Brunhilda	Tallián
Olga	Kaposi
Mokány B.	Kiss
Bukovai A.	Kovács K.
Tarjagos I.	Szerdahelyi
Dicsőffy L.	Delli
Titán L.	Kalocsai
Sanyaró V.	Ujvári
Tollyás D.	Szabó
Rendőr	Tollagi
Tüzoltó	Nagy
Elsa	Harmath
Juczi	Blaha L.
Tánczosnő	Kápolnai

Kezdete 7 órakor.

Uránia

Magyar tudományos szinház.
Budapest, 1902 április 7 én
A sport.
Kezdete $7\frac{1}{2}$ órakor.

Szinházi játékrendek

A m. kir. operaház műsora: *Kedden* Hoffmann meséi. *Szerdán* nincs előadás. *Csütörtökön* A denevér. *Pénteken* Himnusz. — Hunyadi László. *Szombaton* A nürnbergi mesterdalnokok. *Vasárnap* Az álarczos bál.

A nemzeti szinház műsora: *Kedden* Pogány Gábor. *Szerdán* Kain. *Csütörtökön* A szerencse. *Pénteken* Pogány Gábor. *Szombaton* Himfy dalai. *Vasárnap* d. u. Troilusz és Kresszida, este A bor.

A vigszinház műsora: *Kedden* Kurucz Feja Dávid. *Szerdán* A láda titka (először.) *Csütörtökön* A láda titka. *Pénteken* és *Szombaton* A láda titka. *Vasárnap* d. u. Kurucz Feja Dávid, este A láda titka.

A népszinház műsora: *Kedden* Ádám és Éva. *Szerdán* Lili. *Csütörtökön* Teréz kapitány. *Pénteken* Katalin. *Szombaton* A rozsályi malom (először). *Vasárnap* d. u. Az uj földesur, este A rozsályi malom.

A magyar szinház műsora: Egész héten Fifin. *Vasárnap* este Fifin.

Az Uránia-szinház műsora: Egész héten A sport.

YOST IRÓGÉP

TANFOLYAMOK EGÉSZ ÉVEN ÁT.

YOST

COPYING OFFICE.

Hogy a tömegesen érkező másoló és sokszorositási munkáknak megfelelhessünk, másoló osztályunkat **(Copying Office)** felszereltük **egy villámos üzemű gyors-kősajtóval.** E kősajtón Yost-irógépen irottat **óránként 3000 példányban** sokszorosithatunk. E sokszorositványok grafikailag a legmagasabb szinvonalon állanak, **az eredeti Yost-irógép irásától meg nem különböztethetők.**

Kő-sokszorositványainknak legfőbb **előnye a feltétlen tisztaság, éles konturák, olaj- és zsirárnyék nélkül. A papir mindkét oldalán ennélfogva beirható,** illetve sokszorositható.

Kiemelendőnek tartjuk még e helyen, hogy kő-sokszorositványok feltétlen tisztaságban csakis **a parnáról iró, a betüket közvetlenül a papirra felnyomó Yost-irógépünkről készithetők, mert a festékszalagról iró gépek** irásai kősokszorositványok előállitására **alkalmatlanok.** 43484

Irógépeinket bárhol dijtalanul bemutatjuk.

YOST IRÓGÉP RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
BUDAPEST „NEW-YORK" PALOTA.

Fővárosi Orfeum

(Nagymező-utcza 17.) 42982

Minden este:

Luna asszony

Lincke Pál nagy vig operettje

Milla Barry, Mariot, Baumann fölléptével.

Tarka Szinpad

kitünő műsorral.

CHASSINO

az árnyék-művész

és a nagy áprilisi műsor.

A kávéház télikertjében reggel 5 óráig **Vörös Elek** czigányzenekara hangversenyez.

Az **EGYETÉRTÉS** kiadóhivatalában megrendelhetők:

GOTTIER LAJOS

összes művei.

ÉRZELMEK
MULATÓ GENTRY
BUSULÓ GENTRY
PUSZTULÓ GENTRY

Négy kötet elbeszélés, a magyar gentry-életből. Egy-egy kötet ára **3 korona.** A négy kötet együtt megrendelve csak **8 korona.**

Használt és uj

pénz-szekrények

rendkivül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrénygyár raktárában. **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 43115

Ásványvizek,

legfrissebb töltésben, minden létező forrásból kaphatók. **Kulyák Ernő,** ásványvizek nagyraktárában, megrendelések rögtön házhoz szállittatnak. VII., József-körut 9. Árjegyzék ingyen. Telephon 53—66. 43480

Kárpáti borovicska

valódi, legfinomabb minőségü, kis üstben égetett, állott régi, egyike a legegészségesebb italoknak, kitünő szer gyomorbaj ellen, hathatós étvágygerjesztő, a vesék működésére szerfelett kedvező hatásu. 5 kilós palaczk, bérmentve, utánvéttel 7 kor. 50 fillér. **Ganovszky Gusztáv,** borovicska-termelő **Szepes-Szombat** (Szepesmegye). 42931

Nevelőnők

zene- és nyelvek tudásával, óvónők, bonneok elhelyeztetnek **özv. Nietschné Gerson Anna** által Budapest, Erzsébet-körut 52. 43506

Czimbalom

500 forintos olcsón eladó, ugyszintén czimbalmok részletfizetésre is kaphatók. Czimbalmokról **képes** nagy árjegyzék bérmentve kapható. Czimbalomiskolát magántanulásra 4 korona beküldése után bérmentve küld Varga Pál czimbalomgyártó, Budapest, VIII. ker. Rökk Szilárd-utcza 3. 43204

Üzleti berendezés eladás.

Alolirott tömeggondnok közhirré teszi, hogy a vb. **Magyar cacao- és csokoládégyár r.-t.** csődtömegének tulajdonát képező **Váczi-utcza 25. és Andrássy-ut 45. sz.** alatti üzleti helyiségeinek **összes fényes berendezései** készpénzfizetés mellett nyilvános versenyajánlat utján **eladandók, ugyanigy 3 ló és üzleti kocsik.** A berendezési tárgyak alólirott tömeggondnok közbenjöttével mindennap d. e. 10—12 és délután 3—5-ig megtekinthetők. Felhivja venni szándékozókat, hogy ajánlataikat irásban hozzá (IV., Reáltanoda-utcza 5. sz.) f. évi április 15 ig beadni sziveskedjenek. Az ajánlatok elfogadása vagy visszautasitása felett a csődbiróság határoz.

Farnady József
tömeggondnok.

43512

Csiz

A kontinensen a legerősebb Jód-Bróm-gyógyfürdő.

Gyógyeredmények meglepők. Megnyilik május 1-én. 240 kényelmesen fölszerelt lakszoba. Szanatórium; gyógytár; zongora-, olvasó-, billiárdterem. Lawn-Tennis; térzene. Katonatiszteknek, államhivatalnokoknak elő- és utóévadban 50% kedvezmény. Prospektussal szolgál az igazgatóság, posta Rimaszécs. Vasuton 4 óra alatt Budapestről. **Hivatalos orvos dr. Tausz Béla. Otthon végzendő kurára az ásványviz használati utasitással megrendelhető a fürdőigazgatóságnál és Édeskuty L. főelárusitónál Bpest.** 33459

Az ATHENAEUM irod. és nyomdai részvénytársulat kiadásában Budapesten megjelent!!

Képes Természetrajz

az ifjuság számára.

18 szines rajzzal és 426 szövegképpel.

Ára stilszerü vászonköt. 8 kor.

Ezen, az állat-, növény- és ásványországot felölelő **„Képes Természetrajz"** az 1899-ben megjelent Matthes-Vanzel »Nagy Képes Természetrajza« alapján készült. E kisebb munka lényegesen eltér a »Nagy Képes Természetrajztól«, a mennyiben az anyagot az ifjuság követelményeinek megfelelően tárgyalja.

Kapható a kiadótársulatnál Budapest VII. ker., Kerepesi-út 54. sz és minden könyvkereskedésben.

Titkos betegségek gyógyitására legjobban ajánlható ezen **tapasztalt specialista,** kinek rendelésein a beteg csakis oly kipróbált gyógyitómódokban részesül, melyeket mindig sikerrel alkalmazott **számos évi kórházi** és magángyakorlatában.

Med. univ. **DR. FABINYI**

emerit kórházi orvos — Specialista

gyorsan és alaposan gyógyit bármily régi és makacs

titkos betegséget

(hugycsőfolyást sebeket, syphilist stb.).

Impotentiát (férfiui gyengeség)

még idősebbeknél is meglepő eredménynyel, a rendes foglalkozás megzavarása nélkül.

Levelekre dijtalanul válasz. Kivánatra gyógyszerek.

Rendel: d. e. 9—3-ig; este 6—8-ig.

Budapesten, Erzsébet-körut 12. szám, félemelet.

(Bejárat a lépcsőnél. — Külön várótermek.) 43224

4818

NÉHÁNY SZÓ
A TITKOS BETEGSÉGEKRŐL.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltünően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedvei meg vannak fertőzve és a ki fiatalkori könnyelmüség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Itt a legfőbb ideje, hogy ezen szörnyü állapot megszünjék. Kell lenni valakinek, a ki a fiatalságot a nemi életről jóakarattal, őszintén és behatóan felvilágositsa, kell lenni valakinek, a kinek az emberek titkos bajaikat bátran, tartózkodás nélkül és bizalommal elmondhassák. De nem elég ám ezen bajokat bárkinek elpanaszolni, hanem olyan lelkiismeretes specialista orvoshoz kell fordulni, a ki a nemi életre vonatkozó jó tanácsokat tud adni és az esetleg már meglevő bajokon is tud segiteni, akkor majd megszünik a titkos betegségek létezése.

Ilyen magasztos hivatásu és erre való Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista országos hirü intézete (Budapest, VII., Kerepesi-ut 10), a hol a legnagyobb titoktartás mellett kaphat mindenki (ugy férfi, mint nő) a nemi életről felvilágositást, a hol a beteg vére és testnedvei megtisztulnak, idegei megerősödnek, az egész szervezet megszabadul a kóranyagoktól, lelki kinjai megszünnek. Ezen intézet a benne alkalmazott és sok ezer betegen biztos és teljes eredménynyel használt gyógymódnál fogva a monarchiában uttörő és egyedülálló. A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel, alaposan és gyorsan gyógyitja már sok év óta Dr. Palócz az ő speciális gyógymódjával még a legelhanyagoltabb esetekben is, a bujakóros sebeket, hugycső-, hólyag-, ideg- és hátgerincz-bajokat, az önfertőzés és szifilisz utóbajait, magömlést, elgyengült férfierőt (impotenciát), aranyeret, bőrbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. Ha valaki bármi oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szivesen adnak levelére kimeritő, titoktartó választ (a levelbe csak válaszbélyeget kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kivánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet gyógyszerekről is gondoskodik. A rendelést *Dr Palócz* önmaga és egyedül végzi naponta délelőtt 9 órától délután 6 óráig (vasárnap d. u. 4-ig).

Czim: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista, Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.

Magyar Könyvtár

Szerkeszti: **RADÓ ANTAL.**

A magyar és a külföldi irodalom termékeit oly olcsó áron hozza forgalomba, hogy azokat a legszerényebb viszonyok között élők is megszerezhessék. Felöleli a szépirodalom minden ágát. Már eddig is a legolcsóbb és legteljesebb házi könyvtárt nyujtja.

A legjobb minőségű famentes papiron, a legjobb nyomással jelenik meg.

Egy-egy szám ára **30** fillér.

Minden füzet egyenkint is kapható.

Kiadja:

LAMPEL R. (WODIANER F. ÉS FIAI)

cs. és kir. udvari könyvkereskedése, Budapest, Andrássy-ut 21.

Verses művek.

— Lyra és epika. —

Ábrányi Emil. Márcziusi dalok és egyéb költemények. (85.)
Balassa Bálint. Válogatott költeményei. (186.)
Berzsenyi Dániel. Válog. vers. (3)
Csokonai. Dorottya. Vig eposz. (10.)
Coppée. A kovácsok sztrajkja. — *Radó Antal.* (4.)
Faludi Ferencz. Versei. (249.)
Gvadányi. A peleskei nótárius. (79)
Heine költeményeiből. *Endrődi Sándor.* (182.)
Katevala. Részlet. *Vikár Béla.* (209)
Kisfaludy Károly. Válogatott költeményei. (19).
Kisfaludy Sándor. Válogatott regéi. (125).
Kölcsey Ferencz. Válog. versei. (95)
Lenau verseiből. *Feleki Sándor.* (262.)
A kuruczvilág költészete. (42)
Magyar népballadák. (52.)
Magyar népdalok. (159)
Ovidius költeményeiből. *Paulovics.* (192.)
Két olasz költőnő. *Radó A.* (173.)
Szabolcska Mihály. Versek. (84.)
Tennyson. Arden Enoch. (50.)
Tinódi Sebestyén. Válogatott históriás énekei. (145.)
Vergilius Aeneise. I. Baróti *Szabó Dávid.* (256—257.)
Verseghy Ferencz. Válog. költeményei. (166.)
Virág Benedek. Válogatott költeményei. (115.)
Zrinyi Miklós. Szigeti veszedelem. (8.)

Szinművek.

Aischylos. Prometheüsz. *Zilahi K.* (27).
— Agamemnon. *Váradi A.* (162.)
Benito Pérez Galdós. Elektra. *Radó A.* (283—284.)
Byron. Manfréd. *Ábrányi E.* (23.)
— Kain. *Mikes Lajos.* (128).
Bracco. Don Pietro Caruso. *Radó.* (80.)
Brieux. A bölcső. *Gábor Ig.* (203)
A vörös talár. *Lándor Tiv.* (257—258).
Bródy Sándor. Hófehérke. (246.)
Cavallotti. Énekek éneke. *Radó A.* (53.)
Dumas. A kaméliás hölgy. (15).
Du Maurier-Potter. Trilby. (9).
Giacosa. Borus szerelem. *Radó A.* (89.)
Hauptmann Gerhard. A takácsok (219.)
Ibsen. A népgyülölő. *Vikár B.* (41)
— A társadalom támaszai. (123.)
Katona. Bank bán. *Beöthy Zs.* (1)
Kisfaludy Károly. A kérők. (5.)
— Szilágyi M. Mátyás diák. Hűség próbája. (202.)
Murai Károly. Huszárszerelem. (51)
Murger-Barrière. Bohémélet. (29)
Racine. Phaedra. *Ábrányi E.* (185)
Rákosi Jenő Aesopus. (200.)
Rostand. Cyrano de Bergerac. *Ábrányi E.* (231—232.)
Rovetta. A becstelenek. *Radó A.* (18.)
Sardou-Najac. Váljunk el. (25.)
Schiller. A messinai menyasszony. (43.)
Sophokles. Antigone. Kemenes *Kempf József.* (84.)
Tell Vilmos. *Váradi A.* (255—256)
Tóth Ede. A falu rossza. (226.)
Tolstoi. A sötétség országa. *Szabó E.* (264—265).
Tóth Kálmán. A király házasodik. (88.)
Turgenyev A. Kegyelemkenyér. *Barabás Ábel.* (276.)
Verga. Parasztbecsület. *Radó.* (80)
— A farkas. *Radó.* (194.)

Arany

Iskolai kiadás.

Válogatott balladái. (11—12.)
Toldi. (69—70.)
Toldi estéje. (87—88.)
Toldi szerelme. Szemelvények. (102-105.)
Kisebb költeményei. Szemelv. (74—75.)
Az első lopás. Jóka ördöge. (101.)
Katalin. Keveháza. Szent László füve. (121—122.)
Buda halála. (137—139.)
Vojtina Ars poetikája. (144.)

Jókai

Szép angyalka. Kis képek. (100.)
A nagyenyedi két fűzfa. (146.) Isk. kiad.
Ne nyulj hozzám és egyéb elbesz. (154.)
Tallérossy Zebulon levelei. (193.)
Népvilág. Elbeszélések. (254.) Isk. kiad.
Az uj földesur. (260—261.) (Isk. kiad.)
Helvila. Dráma 5 felv. (58—59.)
A fekete vér. Szinmű 5 felv. (72.)
Emlékbeszéd Rudolf trónörökösről és egyéb beszédek. (46.)
Kisebb alkalmi beszédek. (175.)

Mikszáth

A jó palóczok. (223—224.)
Két elbeszélés. (81.)
Szent Péter esernyője. (225—229.)
A tót atyafiak. (277—278.)

Petőfi Összes költeményei.

A legolcsóbb jegyzetes, tárgy szerint csoportositott kiadás **Akantisz Neogrády, Telogdy, Tull** képeivel. Szerkesztette **Bánóczi József.**

A helység kalapácsa. János vitéz. (163.)
Elbeszélő költ. I—II. *Radó V.* (230 és 240.)
Az apostol. *Jakab Ödön.* (220.)
Románczok. *Lenkei Henrik.* (235.)
Haza és Szabadság. I—II. *Radnai Rezső.* (280. és 290.)
Barátság és szerelem. I—II. *Ferenczi Zoltán.* (250. és 270.)
Családi versei. *Szinnyei F.* (158.)
Táj- és életképek. *Vajda Gyula.* (171.)
Vegyes költ. I—II. *Balassa J.* (181 és 310.)
Élete és költészete. *Somogyi Gy.* (210.)
Elbeszélések és hirlapi czikkek. (14.)
Utirajzok. (14.)

Shakspere Iskolai kiadás.

A szentivánéji álom. *Arany.* (20—21.)
János király. *Arany.* (106—108.)
Hamlet. *Arany.* (109—112.)
Coriolanus. *Petőfi.* (179—180.)
Othello. *Mikes Lajos.* (214—215.)

Molière

Dandin György. *Hevesi Sándor.* (81.)
A fösvény. *Hevesi Sándor.* (71.)
A kényeskedők. *Hevesi Sándor.* (142.)
A botcsinálta doktor. *Gabányi.* (114.)

Egy-egy szám ára: **30** fillér.

Kapható minden könyvkereskedésben.

Elbeszélő művek.

— Elbeszélések, humoreszkek, regények. —

Angol elbeszélők tára. I. (218.)
Amerikai elbeszélők tára. I. (247)
Franczia elbeszélők tára. I—IV. (17. 98. 161. 258.)
Német elbeszélők tára. I. (195.)
Olasz elb. tára. I—II. (13. 99.)
Orosz elbeszélők tára. I. (118.)
Spanyol elbeszélők tára. I. (76.)
Agai A. (Porzó). Elbeszélések (24.)
Ambrus Zoltán. Hajótöröttek. (56)
— Árnyékalakok. (205.)
Amicis de Edmondo. A bor és egyéb apróságok. (7.)
Barnum milliói. (172.)
Bársony I. Vadásztörténetek. (28.)
— Szól a puska. (217.)
Beesky László. Amerikába és vissza. (127.)
Benedek Elek. Apró történ. (228.)
Berkeley. A kis márkiné. (229)
Boccaccio. Válogatott elbeszélések a Dekameronból. (96.)
Bourget. Három elbeszélés. (33.)
Bródy Sándor. Emberfejek. (197.)
Butti E. A. Az erkölcstelen. (48.)
Coppée. Henriette. (82.)
— Adós fizess! (124.)
Csehov. Elbeszélések. (60.)
Cyprián. Elbeszélések. (190.)
Dickens. Vázlatok. (204.)
Dosztojevszkij. Egy játékos naplója. (169—170).
Conan Doyle. Dr. Holmes kalandjai. (189, 222 és 273.)
Droz G. Az ur, az asszony és a baba. (39.)
Endródy S. Chitta. (212.)
Farina Salvatore. Erősebb a szerelemnél. (11.)
Fáy A. Válogatott meséi. (54.)
France Anatole. Régi dolgok (140)
Gorkij. Elbeszélések (252)
— Malva. (269)
Heltai Gáspár. Válog. meséi. (90)
Heltai Jenő. Elbeszélések. (249.)
Herczeg F. Elbeszélések (198.)
Kazár Emil. Elbeszélések. (206.)
Kármán J. Fanni hagyományai. (22)
Kabos Ede. Elbeszélések. (67.)
Kenedi G. Három elbeszélés. (174.)
Kielland. Elbeszélések. (92.)
Kipling Rudyard. Indiai történetek. I. II. 66. és 164.)
— A Dsungel könyve. Keppel. I. II. III. (149, 191, 251.)
Kisfaludy K. Víg elbeszélései. (148)
Kóbor Tamás. Elbeszélések. (129.)
Kozma A. Víg elbeszélések. (47.)
Maupassant. Apró elbeszélések. (2)
Meyer K. Egy fiu szenvedése. (57.)
Moeller M. Ottó. Az aranycsináló. (131—132.)
Multatuli. Elbeszélések. (213.)
Murai Károly. Mese-mese. (116.)
Musset. Tizian fia. (91.)
Ouida. Tonia. (160.)
— Elbeszélések. (274.)
Pap Dániel. Utolsó szerelem. (113)
Pierre Loti. Tünőképek. (215.)
Poe Edgar. Rejtelmes történetek. I—II. (45. és 141.)
Patapenko. Egy vén diák elbeszéléseiből. (187.)
Szabóné Nogáll J. Mara. (147.)
Szalagub gróf. A medve. (55.)
Serao Matilde. Lányok. (83.)
Sipulus. Humoreszkek. I—II. (6.184)
Szomaházy I. Elbeszélések. (16.)
Tábori R. Különös történetek. (159)
Tarczai György. Donk vitéz Rómában. (184.)
Theuriet. Virágos erdő. (266—267)
Thury Z. Urak és parasztok. (143.)
Tolnai Lajos. Elbeszélések. (86.)
Tolsztoj N. Leo. Népies elb. (126)
Turgenyev. Az ötödik kerék. (35)
Tutsek Anna. Elbeszélések. (263)
Vértesi Arnold. Kisvárosi tört. (40)
Zöldi M. Szinészhistoriák. (136.)
H. G. Wells. Világok harcza. (93-94)
— Az időgép. Regény. (157)
— Dr. Moreau szigete. Reg. (207-208)
Yke. Ujjászületés. Regény. (62)

Történeti-, irodalom- és műtörténeti, bölcsészeti, természettudományi, szónoki munkák és utleirások.

Id. Ábrányi Kornél. Képek a magyar zenevilágból. (176.)
Angyal Dávid. Bethlen Gábor élete. Képekkel. (133.)
Anonymus. Béla király névtelen jegyzőjének könyve. (30.)
Apor Péter. Metamorphosis Transylvaniae. (168.)
Apponyi Albert gróf. Válogatott beszédei. (271—272.)
Áldássy Antal. Pázmány Péter élete. Képekkel. (63.)
Bécsi képes krónika. (188.)
Cicero. Az öregségről. (65.)
Cornelius Nepos. Hires férfiakról. (201.)
Cserei Mihály Históriája. (120.)
Deák F. 1861. első felirati beszéde. (26.)
Esküdtek és esküdtbirák könyve. (155—156.)
Falk Miksa. Erzsébet királynéról. (64.)
Faludy F. A Téli Éjtszakákból. (211.)
Flammarion. Csillagos esték. (37.)
Galeotto Marzio könyve. Mátyás királyról. (259.)
Gracza Gy. 1848. márczius 15. (82.)
Junius. Katona József élete. (199.)
Kazinczy Ferencz levelei. (180.)
— Pályám emlékezete. (135.)
Keleti Gusztáv. Markó Károly. Képekkel. (97.)
Kézai. Magyar krónikája. (227.)
Korchmáros. Kerékpáros káté. Képekkel. (117.)
Kossuth L. 1849. jul. 11. beszéde. (36.)
Kölcsey Ferencz vál. beszédei. (61.)
Majthényi Flóra. Spanyolországi képek. (165.)
Mindszenthy G. naplója. (168.)
Mikes Kelemen vál. levelei. (169.)
Nansen Fridtjof. Éjen és jégen át. Képekkel. (77—78.)
Pázmány. Kempis Krisztus követéséről. (151—153.)
Peisner J. Képek a régi Pest-Budáról. (275.)
Szendrey Julia naplója és levelei. (49.)
Plutarchos. Perikles. (73.)
— Coriolanus. (167.)
Radó Antal. Dante. (221.)
Sallustius. Catilina. (268.)
Szalárdi J. Siralmas krónikája. (68.)
Szemere-Maróczy. Sakkönyv. (177-78.)
Széchenyi István gróf. Hitel. (238—239.)
Tacitus. Germánia. (279.)
Vanderheym G. Husz hónap Abessiniában. (185.)
Zrinyi. Az török áfium ellen való orvosság. (216.)

A „Magyar Könyvtár" eddig megjelent számai együtt részletfizetésre is kaphatók.

A Ganz és Társa
vasöntő és gépgyár részv.-társulat
Budapesten

t. cz. részvényesei az **1902 április hó 23-án délután 4 órakor,** Budapesten, II., Lövőház-utcza 35. sz. alatt tartandó

harminczharmadik rendes közgyülésre

tisztelettel meghivatnak.

Napirend:

1. Az 1901. évi mérleg előterjesztése, az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentései, a tiszta nyereség felosztása iránti határozathozatal s a felmentvény megadása.

2. Esetleges inditványok az alapszabályok értelmében.

Az alapszabályok 14., 15. és 36. §-ai értelmében a közgyülésen csak azon részvényesek birnak szavazati joggal, kiknek részvényei a társaság könyvében legalább három nappal a közgyülés előtt nevükre irattak át és a kik részvényeiket legalább három nappal a közgyülés előtt a társulati pénztárnál letéteményezték.

Egyébiránt részvények helyett budapesti nyilvános hitelintézetek letét-jegyeit is lehet letenni, ha ezekből kiviláglik, hogy a letéteményezett részvények a társulat részkönyvébe a letéteményező nevére vannak beirva.

A közgyülésen minden alapszabályszerüen letéteményezett egy-egy részvény egy-egy szavazatra ad jogot, ha azok száma nem több tiznél. De ezen számon felül csak minden öt-öt részvény után esik egy-egy szavazat. A szavazás jogát meghatalmazott által is lehet gyakorolni, meghatalmazott azonban a törvényes képviselőket kivéve, csak szavazatképes részvényes lehet.

Az évi mérleg, a felügyelő-bizottság jelentésével együtt, folyó évi április 15-től kezdve a társulati igazgatóság irodájában, II., Lövőház-utcza 35., a t. cz. részvényesek rendelkezésére áll.

43528

Az igazgatóság.

Nyomatott Nagy Sándor könyvnyomdájában, Budapest, IV., Papnövelde-utcza 8., az „Egyetértés" hirlapkiadó, irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgó-gépein.